

Vlaams
Parlement

ingediend op **1762** (2018-2019) – Nr. 1
20 november 2018 (2018-2019)

Ontwerp van decreet

houdende een circusbeleid

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 20 juli 2018	29
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media .	45
Voorontwerp van decreet van 21 september 2018.....	51
Advies van de Raad van State	65
Ontwerp van decreet.....	79
Bijlage bij de memorie van toelichting: Jongeren- en kindeffectenrapport (JoKER).....	93

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Het decreet van 21 november 2008 betreffende de ondersteuning van de circus-kunsten in Vlaanderen erkende, en dat voor het eerst, de specificiteit van de circussector. Het bood vanaf dat moment kansen op gerichte ondersteuningsmogelijkheden aan zowel circusartiesten (al dan niet in opleiding), traditionele familiecircussen als circusfestivals. Het beleid kwam tegemoet aan de nood om een eigen identiteit als circussector op te bouwen en te groeien naar een divers Vlaams circuslandschap. Ook de subsidiëring van een Circuscentrum kaderde binnen het nieuwe circusbeleid; en het kreeg als opdracht om circus in Vlaanderen en internationaal te bevorderen, te ondersteunen en te promoten.

Na tien jaar kan worden vastgesteld dat de ondersteuningsmogelijkheden, definities en afbakeningsprincipes van het decreet van 21 november 2008 niet langer zijn afgestemd op de realiteit. Het decretale kader is momenteel eerder een rem op dan een motor voor de dynamiek in de circussector. De huidige regelgeving biedt te beperkte ontwikkelings- en profileringskansen en onvoldoende stimulansen tot professionalisering. Dit zijn net de dingen die het Vlaamse circus vandaag nodig heeft om te groeien als kunstdiscipline.

De beleidsnota Cultuur 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 126/1) gaf de verdere ontwikkeling van het circusbeleid als volgt aan: "De kracht van het Circusdecreet is dat het alle vormen van circus samenbrengt, zich richt op zowel amateur- als (semi)professionele circuskunstenaars en de aandacht voor de sector beleidsmatig stevig heeft verankerd. Zo ontstond de jongste jaren in Vlaanderen, naast de rondtrekkende traditionele nomadische circussen, een nieuwe circusgeneratie met voorstellingen die de grenzen opzoeken van allerlei podium- en andere kunsten, zoals theater, dans, hedendaagse muziek en multimedia.

Circus is van nature laagdrempelig, participatief, gemeenschapsvormend en educatief en daardoor een ideale invalshoek om te werken met moeilijk bereikbare doelgroepen. Ik wil deze jonge bloeiende sector bijkomende mogelijkheden bieden op vlak van creatie en (internationale) spreiding van Vlaamse circuskunsten."

Dit ontwerp van decreet streeft naar een geïntegreerd circusbeleid dat de volledige keten van circuseducatie, -creatie tot -presentatie omvat, zowel voor amateurs als voor professionals. Hierbij is het de bedoeling om versnippering te vermijden en een eenduidig en efficiënt ondersteuningsbeleid te ontwikkelen.

Het heeft eveneens tot doel om de sector stimulansen te bieden tot verdere professionalisering en om nieuwe ontwikkelings- en profileringskansen te creëren.

Hiervoor maakt het ontwerp van decreet structurele ondersteuning mogelijk door de introductie van circuswerkplaatsen, de inkanteling van de circusateliers en verduidelijking van de opdrachten van het Circuscentrum.

Projectmatig maakt het ontwerp van decreet meerjarige ondersteuning mogelijk voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals.

Individuele ontwikkeling van circuskunstenaars wordt via beurzen geregeld.

Internationale spreiding van circusproducties wordt administratief vereenvoudigd.

2. Situering

2.1. Historiek en aanleiding

Tot de jaren tachtig was de crisis in het circus een algemeen fenomeen in Europa: geen inhoudelijke vernieuwing, weinig publiek en zwakke economische resultaten. Rond 1980 zorgden nieuwe artistieke impulsen (in eerste instantie vooral vanuit het buitenland) voor een sterke positie van verschillende grote klassieke circussen over heel Europa en ruimer.

In Vlaanderen vertaalde zich dat naar de rondtrekkende traditionele nomadische circussen, de vele kleine compagnies die nieuwere vormen van circustheater brachten en allerlei straattheatergezelschappen die circuskunsten centraal stelden, net zoals ook naar de typische circusateliers voor kinderen en jongeren in het amateurcircuit.

Een circusbeleid krijgt in Vlaanderen pas voorzichtig vorm vanaf eind jaren zeventig. Vanaf dan waren er contacten tussen de administratie Cultuur en vertegenwoordigers van de circuswereld. Na onderhandelingen met toenmalig minister van Cultuur Rika De Backer, werden in 1978 de Vlaamse circussen opgenomen in de lijst van culturele manifestaties van het ministerie van de Nederlandse Cultuur. Zo was er ook de oprichting van een actiegroep S.O.S.-Circus begin jaren tachtig, van de vzw Nationaal Circus van Vlaanderen eind jaren tachtig en het ondernemen van enkele specifieke ondersteuning voor nomadische circussen in de jaren negentig. De doelstelling van opeenvolgende cultuurministers was om aan te sturen op een circusvriendelijk klimaat, het in beeld brengen van circus als een vorm van volkscultuur, het tegengaan van buitenlandse piratencircussen en het bevorderen van de samenwerking. In 1998, onder het cultuurministerschap van Luc Martens, kreeg Circus Ronaldo de titel 'Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen'. Ondanks deze inspanningen kwam het nog niet tot een systematische ondersteuning van circuskunsten in Vlaanderen.

In 2002 sloot de Vlaamse Regering een afsprakennota met zeven circussen en gingen van start met een verhoogde ondersteuning en een promotiecampagne om de bestaande Vlaamse, nomadische circussen extra kansen te geven. Ondanks deze inspanningen bleef de traditionele circuswereld met problemen kampen. De toenemende concurrentie in de vrijetijdsector, de verscherpte concurrentie binnen de eigen beroepsgroep, en de versterkte aandacht voor het dierenwelzijn, die uiteindelijk in 2007 tot een 'wildedierenvrij' Vlaams circusbeleid leidde, zorgden ervoor dat de rondtrekkende familiecircussen het financieel moeilijk hadden.

De invoering van een eigen Circusdecreet zorgde in 2008 voor een duidelijk kader waarbinnen de circuskunsten zich konden ontwikkelen en voor een stijging van de beschikbare middelen. Het decreet maakte groei binnen de sector mogelijk met een toenemend aantal nieuwe artiesten, gezelschappen en festivals tot gevolg.

Het decreet werkte eveneens professionalisering van de circuskunstenaars in de hand: semiprofessionelen professionaliseerden, subsidies maakten het mogelijk om te (over)leven van circus, enkele traditionele nomadische circussen vernieuwden zich en steeds meer jongeren stroomden door naar hogeschoolopleidingen in binnen- en buitenland. Zij konden nadien niet alleen bij bestaande gezelschappen aan de slag gaan maar gingen ook zelf collectief of individueel creëren.

Wanneer de resultaten van tien jaar Circusdecreet worden bekeken, dan ziet men dat het wetgevende kader aan het circus een stevige 'boost' gaf.

De sector kreeg en greep kansen maar hierdoor ontstonden ook nieuwe noden en verwachtingen, met name bestendinging, continuering, vernieuwing en professio-

nalisering van de circuswerking. De voorliggende decretale stap is noodzakelijk opdat deze nog kwetsbare sector zich kan versterken en verankeren in het ruimere Vlaamse en internationale cultuurveld.

Met dit ontwerp van decreet wil men dus beter kunnen inspelen op de hedendaagse noden van een bloeiende en groeiende circussector.

2.2. Onderzoek naar het belang van aanpassing van het Circusdecreet

In 2015 werd gestart met het proces waarbij werd afgetoetst in welke mate het Circusdecreet van 2008 moest aangepast worden om bijkomende mogelijkheden te creëren voor de Vlaamse circuskunsten.

Diverse mogelijkheden werden daarbij overwogen, gaande van de integratie van de circuskunsten in het decreet van 13 december 2013 betreffende de ondersteuning van de professionele kunsten (hierna het Kunstendecreet), over een bescheiden aanpassing van het bestaande decreet tot een optimale vernieuwing van het bestaande decreet.

Uiteindelijk werd er, in overleg met de circussector en de beoordelingscommissie Circus, voor het laatste gekozen.

De kracht van het Circusdecreet is de diversiteit ervan. De regelgeving houdt rekening met zowel de amateur als de professionele artiest, het nieuwe circus naast het traditionele circus. Dit zorgt ervoor dat de creativiteit op verschillende niveaus kan gedijen met een ruime (actieve) participatie van liefhebbers van circus. Een wijziging van het Circusdecreet kan worden aangegrepen om die sterkte te verbreden en te verdiepen.

De Vlaamse circussector, op de traditionele circussen na, is een jonge sector in volle ontwikkeling. De sector is er de voorbije jaren in geslaagd om een eigen identiteit te ontwikkelen, maar heeft vandaag nog een fragiele positie binnen het ruime culturele veld. De sector heeft een enorm groeipotentieel en moet daarom ook de komende jaren voldoende kansen krijgen om zich binnen haar eigen decretaal kader verder te ontplooiën, te organiseren, te professionaliseren en te profileren. Het circus van nu zit op een kruispunt van traditie en vernieuwing. Beide elementen zijn daarbij even waardevol.

2.3. Doelstelling Circusdecreet

Met dit ontwerp van decreet bouwt de Vlaamse overheid verder op de fundamenten van het Circusdecreet van 2008. Dat decreet stelde zich als doel om de circuskunsten in Vlaanderen te stimuleren, te ondersteunen, kansen op ontwikkeling, ontplooiing en groei te bieden en daardoor de omvang en de kwaliteit van de circuskunsten te vergroten, te verbreden en te verdiepen.

Het huidige ontwerp van decreet onderschrijft nog steeds deze doelstelling maar wil de invulling en de uitvoering hiervan bijsturen door het versnipperde circuslandschap onder te brengen in één decretaal kader, de kwaliteit en de nood aan professionalisering te versterken, een antwoord te bieden op de groeiende dynamiek in de circussector en structureel ondersteuning te voorzien voor alle facetten van een geïntegreerd circusbeleid met bijzondere aandacht voor de jonge, startende circuskunstenaars, maar ook voor een aantal ondertussen gevestigde compagnieën en festivals. Terugkijkend naar de ontwikkeling van de Vlaamse hedendaagse dansscène, hebben voorbeelden als 'les ballets C de la B' van Alain Platel, 'Ultima Vez' van Wim Vandekeybus en 'Rosas' van Anne Teresa De Keersmaeker terecht heel wat betekend. Ook de ontwikkeling van circus heeft dergelijke ijkpunten nodig.

3. Inhoud

3.1. Actualiseren van algemene definities en principes

Aan de oorspronkelijke definities in het huidige decreet worden nieuwe definities van circusateliërs, circuswerkplaatsen, beurzen, maar ook van deelnemersuren, project- en werkingssubsidies toegevoegd.

Daarnaast zullen natuurlijke personen (voor individuele subsidiëring) en (privaat- en publiekrechtelijke) niet-commerciële rechtspersonen (voor projectmatige en structurele subsidiëring) een subsidieaanvraag kunnen indienen in het kader van dit ontwerp van decreet. Op die manier wordt komaf gemaakt met de vermelding van een groot aantal verschillende rechtspersoonlijkheden in de regelgeving en kan worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen inzake coöperatieve rechtsvormen.

Door de hoofdstukken of subsidielijnen van het Circusdecreet van 21 november 2008 te vergelijken met de functies van het Kunstendecreet (productie, presentatie, participatie, reflectie en ontwikkeling) kan worden vastgesteld dat het Circusdecreet in hoofdzaak de functies 'productie' en 'presentatie' ondersteunt. Een grote lacune in de circusregelgeving is het ontbreken van mogelijkheden om in te zetten op de functies 'ontwikkeling', 'reflectie' en 'participatie'. Zo kunnen circusartiesten en -gezelschappen die nood hebben aan tijd en ruimte om zich artistiek te ontwikkelen, te verdiepen, te heroriënteren zonder te moeten werken naar een concreet resultaat, nergens terecht. Zo reflecteert de circussector over specifieke circus-thema's en -voorstellingen zeer sporadisch. Zo zijn circusateliërs voor de ondersteuning van hun educatieve programma's en sociaalcircusprojecten aangewezen op andere regelgevingen enzovoort.

Naar analogie met het Kunstendecreet en het decreet van 7 juli 2017 houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk (hierna het decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk) wordt de functiegerichte benadering geïntroduceerd in het Circusdecreet. De bestaande subsidielijnen en -methodes op dit moment echter al volledig verlaten, zou aangezien het een prille, fragiele sector betreft, een brug te ver zijn.

Daarom worden voor de subsidielijnen circuswerkplaatsen, circuscreaties, circus-festivals en circusateliërs bepaalde functies als kerntaken ingeschreven. Elke subsidieaanvraag wordt getoetst aan een aantal kwaliteitscriteria, die afhankelijk van de subsidielijlijn waarop de subsidieaanvrager intekent, anders worden ingevuld.

Voor de verduidelijking van de respectievelijke kerntaken worden de functie-definities van het Kunstendecreet en de educatieve functie van het decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk gehanteerd:

- ontwikkeling: het ontwikkelen of begeleiden van circuspraktijk, talent, carrière en oeuvre. Het proces, het onderzoek en het artistieke experiment primeren op een concrete output;
- productie: het creëren, realiseren en spreiden van circuskunst;
- presentatie: het delen van het gecreëerde en geproduceerde circuswerk met een publiek;
- participatie: het ontwikkelen en toepassen van visie, concepten en processen die bijdragen tot de participatie, zowel als actieve deelname aan circuskunst als het confronteren met circuskunst, met aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit;
- reflectie: de reflectie en kritiek op circuskunst en het stimuleren en toegankelijk maken van die reflectie. Deze functie wordt toegevoegd aan de kerntaken van het Circuscentrum (praktijkontwikkeling);
- educatie: doelgericht opzetten van leeromgevingen die het leren door individuen, groepen of gemeenschappen mogelijk maken en bevorderen.

3.2. Creëren van circuswerkplaatsen

Het ontwerp van decreet wil ruimte maken voor circuswerkplaatsen. Een circuswerkplaats schept in de eerste plaats een artistieke context, waarin het verlangen om te creëren centraal staat. Het zijn naast productgerichte ook procesgerichte organisaties, die een belangrijke ondersteunings- en stimuleringsopdracht krijgen. In het circusveld is er nood aan plekken waar een circuskunstenaar, los van enige resultaatsverbintenis, kan experimenteren, zijn artistieke denkwijze kan onderzoeken en uitproberen. Circuswerkplaatsen bieden circuskunstenaars fysieke ruimte om nieuw materiaal te ontwikkelen en te presenteren aan een publiek.

De circuswerkplaatsen moeten ook internationaal een voortrekkersrol spelen en permanent aandacht hebben voor binnen- en buitenlandse samenwerkingsverbanden. Idealiter zijn zij ontmoetingsplekken waar kruisverbanden worden gelegd en bieden zij de mogelijkheid om residentieel te verblijven.

Een circuswerkplaats moet in staat zijn om in te zetten op volgende kerntaken: creatie, presentatie, ontwikkeling en participatie. Deze functies kunnen divers ingezet worden vanuit de missie van de organisatie en hoeven dus niet met dezelfde intensiteit ingevuld te worden. Het blijft belangrijk dat deze organisaties voldoende dynamisch aan de slag kunnen en het artistieke proces in al zijn aspecten kunnen stimuleren en ondersteunen.

Van de circuswerkplaatsen wordt niet verwacht dat zij de circusartiesten ook op zakelijk vlak ondersteunen. Daar bestaan andere organisaties voor (Circuscentrum, Cultuurloket).

Naar analogie met andere cultuurdecreten kan de Vlaamse overheid structurele subsidies toekennen voor een periode van vijf jaar. Voor de toekenning van structurele subsidiëring zullen organisaties een beleidsplan moeten indienen. Het werken met beleidsplannen laat organisaties reflecteren over de missie, de visie, de doelstellingen en het zakelijke aspect van de werking en maakt plannen op lange termijn mogelijk.

3.3. De circusateliers in het Circusdecreet inbedden

De circusateliers, die voor veel kinderen en jongeren een eerste kennismaking zijn met circus, zijn een belangrijke actor in het circusveld. Met hun aanbod bereiken ze jaarlijks zo een 35.000 kinderen en jongeren en dat aantal stijgt elk jaar. Ondanks de groei die de ateliers de voorbije jaren doormaakten, blijft de vraag groter dan het aanbod.

De kerntaak van de circusateliers is circuseducatie. Zij zijn de humus van waaruit circustalent doorstroomt naar het hoger onderwijs in de 'Ecole Supérieure des Arts du Cirque' in Brussel en in het buitenland en kiest voor een professionele loopbaan. Daarnaast zijn zij, omwille van hun lage toegangsdrempel, betekenisvol als sociaal-educatieve speler. Circuseducatie is immers een ideale werkvorm om heel diverse doelgroepen te prikkelen tot zelfontwikkeling, zowel lichamelijk als geestelijk. Er bestaan circusmotorische lessen voor ouders en peuters, circuslessen voor mensen met een beperking enzovoort. Een bijzonder onderdeel van de externe samenwerkingsacties van circusateliers zijn sociaal maatschappelijke circusprojecten: 'sociaal circus'. Hier wordt circus als middel ingezet om bijzondere doelgroepen te bereiken en te laten participeren. Sociaal circus is in volle groei, niet enkel in Vlaanderen, maar ook internationaal.

De circusateliers worden momenteel structureel gesubsidieerd op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid en in beperkte mate via het Circuscentrum. Projectmatig zijn deze ateliers

aangewezen op diverse kanalen. Het ontwerp van decreet biedt de kans om de ondersteuning van de circusateliers te centraliseren binnen het sectordecreet en de professionalisering van de circusateliers verder te stimuleren. De circusateliers zelf kiezen ervoor om zich te profileren als circusorganisaties en niet als jeugdwerk- of sportorganisaties.

Binnen de Vlaamse context van dit ontwerp van decreet is het wel de bedoeling dat de circusateliers voldoen aan een aantal kwantitatieve (instapnorm) en (vooral) kwalitatieve criteria.

De keuze om een ondergrens van 10.000 uren in te bouwen, is gebaseerd op het feit dat dit ontwerp van decreet ateliers van een zeker schaalgrootte voor ogen heeft zodat ze met voldoende ondersteuning verder kunnen professionaliseren. Kleinschaligere initiatieven zullen ook een beroep kunnen doen op subsidie zoals voorzien in het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking (hierna het Bovenlokaal Cultuurdecreet), dat net voor dit soort organisaties de nodige mogelijkheden wil bieden voor ondersteuning van bijzonder bovenlokaal initiatief.

Gelet op deze nieuwe subsidielijn in het Circusdecreet worden de circusateliers in de toekomst uitgesloten van structurele subsidiëring op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Dit ontwerp van decreet sluit niet uit dat circusateliers nog wel een beroep kunnen blijven doen op projectmatige subsidies binnen andere decreten waaronder de projectregeling voorzien in het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

De praktijkondersteuning van het circusveld met inbegrip van de kleinere lokale en bovenlokale circusateliers blijft een Vlaamse verantwoordelijkheid die behoort tot de opdracht van het Circuscentrum. Het gaat in de toekomst niet meer over het verlenen van projectsubsidies door het Circuscentrum.

Naar analogie met andere cultuurdecreten en de circuswerkplaatsen kan de Vlaamse overheid structurele subsidies toekennen voor een periode van vijf jaar. Voor de toekenning van structurele subsidiëring zullen de circusateliers een beleidsplan moeten indienen. Het werken met beleidsplannen laat circusateliers reflecteren over de missie, de visie, de doelstellingen, het doelpubliek en het zakelijke aspect van de werking en maakt plannen op lange termijn mogelijk.

3.4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding

Binnen dit ontwerp van decreet kan de Vlaamse overheid subsidies toekennen voor projecten met een duurtijd van maximaal drie jaar. Door het principe van 'meerjarigheid' toe te laten, worden duurzaamheid en langetermijndenken verder gestimuleerd. Circusartiesten of -compagnieën maken vaak maar om de drie jaar een nieuwe creatie en hebben niet de cultuur (en dat is ook internationaal zo) om zich vast te hechten aan één gezelschap. Compagnieën worden opgericht maar verdwijnen ook weer. Een meerjarig traject maakt het in elk geval mogelijk om de artistieke kwaliteit te bevorderen en expertise op te bouwen inzake techniek, spreiding en bijscholing.

Circuscreaties hebben meestal een andere ritmiek dan een reguliere kunstproductie: een jaar voorbereiding en training, spelen en meerdere jaren nationaal en wereldwijd toeren.

Meerjarige projecten zijn ook een antwoord op de verdere ontwikkeling van het sociaal circus dat met bijzondere doelgroepen, in wijken en buurten vooral procesmatig aan de slag gaat.

Dit ontwerp van decreet maakt het ook mogelijk dat de projectaanvrager zowel de productie als het (primaire) spreidingsplan in één aanvraag kan bundelen. Dit is niet alleen inhoudelijk vanzelfsprekend maar betekent ook minder planlast voor alle betrokken partijen.

3.5. Projectsubsidies voor festivals

De circusfestivals zijn uitgelezen presentatieplekken voor het diverse pallet aan circusproducties. Deze specifieke subsidielijnen beoogt diverse profielen van festivals te erkennen en te ondersteunen. Er zijn kleine en grote festivals, typische stadsfestivals, festivals waar alleen creaties worden getoond, festivals waar er ook wordt gecoproduceerd, al dan niet met plaatselijk en of jong talent.

Binnen dit ontwerp van decreet kan de Vlaamse overheid subsidies toekennen voor presentatie voor maximaal drie jaar. Dit geeft de festivalorganisatoren de keuze om aan hun festivalconcept te bouwen en biedt tegelijkertijd door de projectmatige aanpak de noodzakelijke zuurstof voor vernieuwing en dynamiek.

3.6. Ondersteunen van een Circuscentrum

Binnen dit ontwerp van decreet wordt de opdracht van een Circuscentrum als steunpunt voor de circuskunsten geherdefinieerd. In principe kunnen meerdere organisaties indien zij menen in aanmerking te komen, ervoor kiezen om een beleidsnota in te dienen. Er wordt echter slechts één organisatie gesubsidieerd die de rol van steunpunt opneemt. Om versnippering te vermijden, is het uitdrukkelijk de bedoeling om de middelen bij één organisatie te centraliseren die de sector ondersteunt. Het is niet efficiënt om de middelen over meerdere organisaties te spreiden.

De taakstelling van Vlaamse steunpunten werd in het kader van de bovenbouwvoering afgestemd. De sectorsteunpunten hebben veel gelijke rollen, maar afhankelijk van de eigenheid van hun sector is het belangrijk om hun kerntaken zo maximaal mogelijk op elkaar af te stemmen en via heldere beheersovereenkomsten (afgestemd met de beleidsperiodes van de respectievelijke decreten) te differentiëren in de accenten die daarin gelegd worden specifiek voor elke sector.

In het Vlaamse regeerakkoord van 2014-2019 wordt aangegeven dat middelen voor ondersteunende structuren (koepels, federaties, steunpunten) efficiënt en doeltreffend moeten worden, met een sterkere nadruk op de missie, de meerwaarde, het gewenste effect op het terrein en de finaal gerealiseerde meerwaarde door deze structuren. In het kader daarvan liep er de afgelopen jaren een traject rond de bovenbouw, de zogenaamde 'bovenbouwvoering'. Bedoeling van deze oefening was te komen tot een meer eenduidige, generieke en afgestemde taakstelling van de bovenbouw, waar ook de ondersteunende organisaties toe behoren.

Dit betekent voor het Circuscentrum dat:

- de kerntaken zo veel als mogelijk worden afgestemd op de sectorale steunpunten (Kunstenpunt, Faro en Socius);
- de aanvraag voor werkingssubsidies wordt behandeld door een afzonderlijke beoordelingscommissie;
- een beheersovereenkomst wordt afgesloten die samenvalt met de beleidsperiode in het decreet;
- de sector wordt betrokken bij de evaluatie van de werking van het Circuscentrum, zodat de acties in de aanvraag voor werkingssubsidies goed aansluiten bij de noden van het veld;
- voor de leden van het bestuursorgaan gelijke cumulatierregels worden ingesteld;
- eenzelfde indexregime wordt voorzien.

3.7. Ontwikkelingsgerichte beurzen

Ontwikkelingsgerichte beurzen moeten de ontwikkeling van beloftevolle kunstenaars ondersteunen. Circustalent uit Vlaanderen krijgt hierbij de kans om, al dan niet internationale, bijscholingen en stages te volgen. Ontwikkelingsgerichte beurzen worden toegekend aan circuskunstenaars bij wie de mogelijkheden tot ontwikkeling positief worden ingeschat. Er is dus sprake van een concreet verwachtingspatroon.

Als financiële tegemoetkoming kan een deel van de verblijf- en studiekosten worden ingediend. Indien het om een internationale opleiding gaat, dan kunnen ook de reiskosten worden toegevoegd. Opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit passen niet langer in dit kader, daarvoor bestaan binnen het onderwijs andere beursystemen.

Het begrip 'circuskunstenaar' mag hier ruim worden geïnterpreteerd: ook circusdramaturgie of specifieke cursussen die te maken hebben met circustechniek, kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring.

3.8. Internationale reiskosten

Het is eigen aan circuscompagnieën en circusgezelschappen dat ze rondtrekken en grenzen oversteken, veelal meerdere jaren met dezelfde creatie.

Zij kunnen dus onveranderd punctuele ondersteuning voor internationale reiskosten aanvragen.

4. Kwaliteitsbeoordeling

Binnen het ontwerp van decreet worden de beleids- en beoordelingscycli van de diverse subsidielinken zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd.

Het ontwerp van decreet kiest ervoor om voor de kwaliteitsbeoordeling van de projecten voor creatie en de festivals enerzijds en de beoordeling van de structurele subsidies aan circusateliers en circuswerkplaatsen anderzijds te werken met één beoordelingscommissie. Voor de beoordeling van het Circuscentrum wordt een andere beoordelingscommissie samengesteld.

5. Relatie tot EU-regels qua staatssteun

De Europese staatssteunregels zijn alleen van toepassing wanneer de begunstigde van een maatregel een 'onderneming' is. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dient een onderneming te worden omschreven als "elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, ongeacht haar rechtsvorm en de wijze waarop zij wordt gefinancierd". Uit de mededeling van de Commissie van 19 mei 2016 betreffende het begrip 'staatssteun' in de zin van artikel 107, lid 1, van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (2016/C 262/01), gepubliceerd op 19 juli 2016, blijkt dat bepaalde activiteiten op het gebied van cultuur en instandhouding van cultureel en natuurlijk erfgoed op niet-commerciële wijze worden georganiseerd en dus niet-economisch van aard zijn.

Overheidsfinanciering van die activiteiten vormt dan ook mogelijk geen staatssteun. De Europese Commissie is van mening dat overheidsfinanciering van een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed die kosteloos toegankelijk is voor het brede publiek, een zuiver maatschappelijke en culturele doelstelling dient die niet-economisch van aard is. Evenzo doet het feit dat bezoekers van een culturele instelling of deelnemers aan een activiteit op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed, die openstaat voor het brede publiek, een

financiële bijdrage moeten leveren die slechts een fractie van de reële kosten dekt, niet af aan het niet-economische karakter van die activiteit, omdat die bijdrage niet kan worden beschouwd als een echte vergoeding voor de geleverde dienst (punt 34 van de mededeling). Daarentegen dienen aldus de Europese Commissie activiteiten op het gebied van cultuur of instandhouding van erfgoed die overwegend worden bekostigd met bezoekers- of gebruikersvergoedingen of met andere commerciële middelen (bijvoorbeeld commerciële tentoonstellingen, bioscopen, commerciële muziekkuitvoeringen en festivals en kunstacademies die overwegend worden bekostigd met onderwijsgeld) als economisch te worden aangemerkt. Evenzo dienen activiteiten op het gebied van instandhouding van erfgoed of cultuur die uitsluitend ten goede komen aan bepaalde ondernemingen – en niet aan het brede publiek (bijvoorbeeld de restauratie van een door een particuliere onderneming gebruikt historisch pand) – in de regel als economisch te worden aangemerkt (punt 35 van de mededeling). Overheidssteun voor ondernemingen vormt alleen staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het verdrag indien deze “de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalst of dreigt te vervalsen” en “voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt”. De Europese Commissie vermeldt in punt 197, b), van de hogervermelde mededeling van de Commissie betreffende het begrip ‘staatssteun’ als voorbeeld van overheidssteun die het handelsverkeer tussen de lidstaten niet ongunstig kon beïnvloeden “culturele evenementen en entiteiten die economische activiteiten verrichten, waarbij het weinig waarschijnlijk is dat deze gebruikers of bezoekers van een vergelijkbaar aanbod in andere lidstaten zullen aantrekken. De Commissie is van mening dat alleen financiering voor grote en gerenommeerde culturele instellingen en evenementen in een lidstaat waarvoor buiten de thuisregio ervan breed promotie wordt gevoerd, het potentieel heeft om het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig te beïnvloeden.”.

Overeenkomstig de hogervermelde mededeling van de Commissie betreffende het begrip ‘staatssteun’ zijn de regels van staatssteun niet van toepassing op een groot deel van de activiteiten die gesubsidieerd worden op basis van dit ontwerp van decreet, aangezien het geen economische activiteiten betreft. Het gaat dan om activiteiten die kosteloos of tegen een fractie van de kostprijs beschikbaar zijn. Het overgrote deel van de steun die wordt verleend op basis van dit ontwerp van decreet heeft dan ook niet het potentieel om het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig te beïnvloeden.

Aangezien het evenwel niet volledig uit te sluiten valt dat een beperkt aantal van de onder dit ontwerp van decreet gesubsidieerde activiteiten als economisch te beschouwen zijn en het potentieel hebben om het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig te beïnvloeden, worden in het ontwerp van decreet een aantal bepalingen toegevoegd die verwijzen naar de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

De steun zoals toegekend in het ontwerp van decreet valt onder de doelstellingen en activiteiten, vermeld in artikel 53, punt 2, a tot en met f, van deze verordening en is bijgevolg verenigbaar met de interne markt en van aanmelding vrijgesteld. Het ontwerp van decreet zal overeenkomstig deze verordening ter kennis worden gegeven aan de Europese Commissie. De bepalingen zijn in het ontwerp van decreet opgenomen in artikel 4 en artikel 7.

6. Advies van de Raad van State en de strategische adviesraad

6.1. Advies van de SARC

De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) bracht op 14 september haar advies uit. Het advies van de SARC maakt een onderscheid tussen een aantal algemene opmerkingen en een aantal punctuele punten.

6.1.1. Algemene opmerkingen

De SARC stelt vast dat er geen evaluatie voorzien is in het ontwerp van decreet en vraagt om in een periodieke evaluatie te voorzien.

Dergelijke evaluatie is inderdaad niet opgenomen en lijkt weinig zinvol. Het spreekt immers voor zich dat decreten continu bekeken worden in het licht van veranderende uitdagingen, omgeving en veld.

De SARC stelt vast dat er geen budgetverhoging voorzien is, enkel een budgetverschuiving door de toevoeging van de middelen voor de circusateliers uit het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid alsook een verschuiving van provinciale middelen en waarschuwt ervoor dat een nieuw decreet als dynamiek en toename van initiatieven en subsidievragers kan leiden tot verdeling van de subsidiepot in kleinere delen. Op termijn dringt zich een budgetverhoging op, aldus het advies van de SARC.

Het nieuwe decreet moet in eerste instantie toelaten dat organisaties en artiesten in de circussector een regelgevend en subsidiërend kader hebben dat nauwer aansluit bij hun behoeften en bij de huidige situatie van het circusveld. Vermits het decreet pas in voege gaat vanaf 1 januari 2021 worden nu geen uitspraken gedaan over het budget.

De SARC vraagt in een derde punt de mogelijkheid te voorzien om kleinere circusateliers (i.c. ateliers die het voorgestelde minimum van 10.000 deelnemersuren in het voorafgaande jaar niet halen) in het decreet in te kunnen laten stappen.

De keuze om een ondergrens van 10.000 uren in te bouwen, is gebaseerd op het feit dat dit ontwerp van decreet ateliers van een zeker schaalgrootte voor ogen heeft zodat ze met voldoende ondersteuning verder kunnen professionaliseren. Kleinschaligere initiatieven zullen ook beroep kunnen doen op subsidie zoals voorzien in het Bovenlokaal Cultuurdecreet, dat net voor dit soort organisaties de nodige mogelijkheden wil bieden voor ondersteuning van bijzonder bovenlokaal initiatief.

Naast de verlaging van de 10.000 urennorm vraagt de SARC wel om de ateliers die boven de norm zitten, wel de garantie te geven dat ze minimaal 80.000 euro subsidie zouden krijgen.

In voorliggend ontwerp van decreet wordt sterker de nadruk gelegd op kwaliteit en financiering op basis van beleidsplannen. Daarmee worden de ateliers uitgedaagd om naast een kwantitatieve benadering hun werking vooral kwalitatief, inhoudelijk en beleidsmatig te versterken en te verbreden, met de nodige aandacht voor de zakelijke kant. Dit met het oog op een nog sterkere atelierwerking in Vlaanderen. Vandaar de keuze om in voorliggend ontwerp van decreet geen minimaal garantiebepaald bedrag in te voeren. Voor de overgangperiode (2019-2020) worden de middelen ongewijzigd overgedragen.

Een voorlaatste algemeen punt is de bezorgdheid van de SARC over de commissieleden. Zoals de SARC terecht opmerkt, vraagt het commissiewerk een grote tijdsinvestering en een gedegen kennis van het veld.

Deze bedenking wordt gedeeld en ook de noodzaak aan voldoende deskundige commissieleden wordt onderschreven.

Als laatste algemene opmerking vraagt de SARC om ook voor gezelschappen in structurele subsidiëring te voorzien.

De eigenheid van de werking van circusgezelschappen, de manier waarop geproduceerd wordt en producties nadien gepresenteerd worden, is onvergelijkbaar met hoe dit in de kunstensector gebeurt. Circusgezelschappen hebben geen duidelijke ritmiek van jaarlijkse creaties en producties. Meerjarige projectondersteuning sluit momenteel beter aan bij de dynamiek van de meeste circuskunstenaars en -gezelschappen die zelden de cultuur hebben (en dat is ook internationaal zo) om zich te hechten aan één gezelschap. Een meerjarig traject maakt het alvast mogelijk om de artistieke kwaliteit te bevorderen en expertise op te bouwen inzake langetermijnplanning en professionalisering.

6.1.2. Punctuele opmerkingen

De SARC merkt op dat artikel 3 geen definitie bevat van een Circuscentrum als steunpunt. Artikel 15 bepaalt de opdrachten van dergelijk Circuscentrum. Deze bepalingen zijn analoog aan de bepalingen uit het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur, waarin de taken en opdrachten van de sectorale steunpunten geregeld worden. In deze zin is het hier bedoelde Circuscentrum eenzelfde soort organisatie als een steunpunt, zonder dat het zo in de lijst van definities van artikel 3 geëxpliciteerd wordt. Er wordt bovendien vertrokken vanuit de taakstelling voor dergelijke organisaties, niet vanuit een definiëring.

Op vraag van de SARC wordt in artikel 3, 1°, de term 'jonglerie' vervangen door 'objectmanipulatie'. Deze term geeft een vollediger beeld van de discipline.

De SARC vraagt om het begrip 'circuskunstenaar' uitgebreider te omschrijven of na te denken over een andere formulering zodat bepaalde categorieën niet ten onrechte kunnen in- of uitgesloten worden. De term is echter correct en in de memorie van toelichting staat expliciet in punt 3.7 dat de term 'circuskunstenaar' daar ruim dient geïnterpreteerd te worden.

Op de vraag om de mogelijkheid om gehoord te worden als organisatie in de beoordelingsprocedure voor de structurele subsidies te veranderen van een plicht naar een recht, wordt niet ingegaan. Deze bijkomende stap in de beoordelingsprocedure moet voor alle indieners gelden.

De vraag naar verduidelijking over de interpretatie van de aangehaalde passage uit artikel 13 is terecht. Voor deze verduidelijking wordt verwezen naar punt 3.4 in de memorie van toelichting.

De SARC suggereert om het criterium van een bereik van een breed en divers publiek bij de projectregeling voor creatie en spreiding te vervangen door een heldere definiëring van het beoogde publiek in het aanvraagdossier.

De initiële ruimere beleidsdoelstelling blijft echter gehandhaafd, namelijk een brede participatie van een divers publiek. Bovendien is dit slechts een van de vijf kwaliteitscriteria, wat betekent dat een mindere score op één criterium niet automatisch tot uitsluiting van subsidie moet leiden.

Bij alle subsidiemechanismen is sprake van kwaliteitscriteria, met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot het Circuscentrum.

Daar wordt inderdaad een andere terminologie gebruikt en is er sprake van 'beoordelingscriteria'. De bepalingen voor het Circuscentrum werden aangepast naar analogie met de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de reglementering voor de drie grote sectorale steunpunten.

Als antwoord op de vraag van de SARC om in artikel 15, 2°, "onderzoek en kennisontwikkeling" te vervangen door "reflectie, onderzoek en kennisontwikkeling", wordt ervoor gekozen om de kerntaken van het Circuscentrum maximaal af te stemmen met de kerntaken van de drie sectorale steunpunten en de functie 'reflectie' hier niet op te nemen.

De formulering van deze kerntaken houdt niet in dat het Circuscentrum zich hier toe dient te beperken. Bovendien wordt met het Circuscentrum een beheersovereenkomst afgesloten waarin eventuele taakstellingen, geënt op specifieke noden van de sector, kunnen opgenomen of verwijfd worden.

De SARC vraagt om, zolang er geen geformaliseerd onderwijs wordt aangeboden in Vlaanderen, in de tussentijd in het inschrijvingsgeld voor buitenlandse circusopleidingen te blijven voorzien.

Er wordt voor gekozen om, naast de studietoelagen die door Onderwijs worden uitgereikt, de ondersteuning door ontwikkelingsgerichte beurzen te versterken. Deze moeten vooral de ontwikkeling van beloftevolle kunstenaars ondersteunen. Circustalent uit Vlaanderen krijgt hierbij ook de kans om, al dan niet internationale, bijscholingen en stages te volgen.

Als laatste punctuele vraag stelt de SARC dat het mogelijk moet zijn dat actoren, voor zover initiatieven niet al deel uitmaken van reeds gesubsidieerde activiteiten, toegang zouden mogen hebben tot projectsubsidies.

Het is de bedoeling de grenzen tussen de verschillende subsidielijnen voldoende scherp te houden. Organisaties die kiezen voor structurele ondersteuning kunnen aan de hand van de voorgeschreven functies een brede werking uittekenen, zoals bijvoorbeeld sociaal circus voor de circusateliers. Bovendien zijn er binnen andere decreten ook mogelijkheden om bijkomend middelen te zoeken in functie van bijkomende projectwerking, denk aan het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (hierna het Participatiedecreet) of het Bovenlokaal Cultuurdecreet.

6.2. Advies van de Raad van State

De Raad van State formuleerde een advies nr. 64.315/3 op 24 oktober 2018. Hieronder worden de verschillende opmerkingen overlopen (volgens dezelfde volgorde als in het advies) en wordt er aangegeven waar deze aanleiding geven tot aanpassingen. Waar de opmerkingen niet gevolgd worden, wordt daarvoor een argumentatie gegeven.

Deel 'Strekking van het voorontwerp van decreet'

Dit onderdeel wijst op de strekking van het advies en het ontwerp van decreet en vereist dus geen verdere opvolging.

Deel 'Bevoegdheid van de Raad van State'

In dit onderdeel wijst de Raad van State erop dat zij niet bevoegd is om een advies uit te brengen over de artikelen 28 en 29 aangezien dit om teksten gaat die geen normatieve bepalingen inhouden.

Deel 'Algemene opmerkingen'

In punt 4.3 van het advies maakt de Raad van State in het derde lid een opmerking inzake de uitbetaling van het saldo aan de organisaties zoals bedoeld in de artikelen 11, 12 en 15, respectievelijk de werkplaatsen, de ateliers en het Circuscentrum. De Raad van State wijst op artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt (Cultuurpact). Dat artikel bepaalt dat wanneer het gaat om erkende instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap, het decreet moet bepalen dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig omvat: (1) de subsidiëring van een kern van personeelsleden; (2) de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking; en (3) de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. De Raad van State vraagt om wat betreft dat derde punt nader te preciseren hoe er wordt rekening gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten. Er wordt in dit verband verwezen naar het feit dat de organisaties, gevat door artikel 22, §2, een subsidieaanvraag moeten indienen en daarover jaarlijks dienen te rapporteren aan de hand van het werkingsverslag zoals bedoeld in artikel 22, §2, 3°. Dit werkingsverslag laat toe om een uitspraak te doen over de werkelijk gepresteerde activiteiten en dus het te bepalen saldo. Een verdere precisering in het ontwerp van decreet is dan ook niet noodzakelijk.

In punt 4.4 van het advies merkt de Raad van State op dat erover gewaakt dient te worden dat via de beheersovereenkomst geen nieuwe subsidievoorwaarden worden ingevoerd, en dat erop toegezien moet worden dat binnen de grenzen wordt gebleven van de regels en de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen en die eraan in de weg staan dat een beheersovereenkomst meer inhoudt dan de praktische concretisering van bepalingen die door de daartoe bij of krachtens de Grondwet aangewezen organen tot stand zijn gebracht. Dat is inderdaad het geval. Via de beheersovereenkomst worden geen bijkomende subsidievoorwaarden ingevoerd. Deze beheersovereenkomst bevat een praktische concretisering van de bepalingen in artikel 15 van het ontwerp van decreet.

Deel 'Onderzoek van de tekst'

In punt 5.1, 5.2 en 5.3 stelt de Raad van State zich de vraag op basis van welke motivatie (gezien gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel) de rechtspersonen in kwestie activiteiten moeten hebben "in het Nederlandse taalgebied of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad". Dit wil zeggen dat een rechtspersoon met een maatschappelijke zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die een instelling is die wegens haar activiteiten behoort tot de Vlaamse Gemeenschap maar enkel activiteiten heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet in aanmerking zou komen voor subsidiëring.

Het moet inderdaad mogelijk zijn dat een circusorganisatie of -project dat enkel actief is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking komt.

In navolging van het advies van de Raad van State werd de tekst van artikel 3, 10° en 12°, van het voorontwerp van decreet aangepast waardoor zowel rechtspersonen met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied als rechtspersonen met maatschappelijke zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking komen voor een project- of werkingssubsidie.

In punt 6 van het advies merkt de Raad van State op dat om vrijgesteld te worden van de aanmeldingsverplichting zoals vermeld in artikel 53, lid 2, a) tot f), van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 men niet enkel moet voldoen aan de sectorspecifieke voorschriften van artikel 53 maar ook aan de algemene voorwaarden van hoofdstuk I ('Gemeenschappelijke bepalingen'), zoals blijkt uit de artikelen 3 en 53, lid 1, van verordening (EU) nr. 651/2014. In navolging van het advies werd artikel 7, derde lid, geredigeerd en werd een zesde lid aan het artikel toegevoegd.

In punt 7.1 van het advies merkt de Raad van State op dat in artikel 8 van het voorontwerp van decreet de ontvankelijkheidsvoorwaarden 6° en 7° geen ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn, maar eerder subsidievoorwaarden. In navolging van het advies van de Raad van State werd artikel 8 opgesplitst in twee paragrafen waarbij een onderscheid is gemaakt tussen ontvankelijkheidscriteria en algemene subsidievoorwaarden.

In punt 7.2 van het advies merkt de Raad van State op dat de subsidievoorwaarde die erin bestaat dat de aanvrager "de regels en principes van de democratie" toepast, te vaag is. Bovendien zit dit ook vervat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). In het artikel werd deze passage geschrapt uit de voorwaarde. Om gesubsidieerd te worden en te blijven, dient de aanvrager dus het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en de regelgeving over het welzijn van dieren toe te passen in de werking.

In punt 8.1 van het advies stelt de Raad van State dat in artikel 10, §4, van het voorontwerp van decreet elke aanvrager van werkingssubsidies, vermeld in de artikelen 11 en 12, gehoord wordt door de beoordelingscommissie over het ingediende aanvraagdossier. De Raad van State vraagt waarom deze hoorplicht niet geldt ten aanzien van de aanvragers van projectsubsidies, vermeld in de artikelen 13 en 14, van het voorontwerp van decreet.

De Raad van State is akkoord met de voorafgaande toelichting, namelijk dat de hoorzitting verplicht wordt toegepast voor wat betreft de structurele subsidies van de werkplaatsen en de circusateliers omdat die een hele werking omvatten en telkens voor een periode van vijf jaar worden toegekend. Projecten zijn daarentegen kleinschaliger, van een kleinere budgettaire omvang, en jaarlijks aan te vragen. Gelet op het mogelijk aantal dossiers is het weinig opportuun om de verplichte hoorzitting ook voor de projectdossiers als een verplichting in te schrijven in het ontwerp van decreet.

De Raad van State stelt eveneens dat indien er geen andere verantwoording voorhanden is voor het verschil in behandeling tussen de aanvragers van werkingssubsidies, vermeld in de artikelen 11 en 12 van het voorontwerp van decreet en, anderzijds, de aanvragers van de werkingssubsidie, vermeld in artikel 15 van het voorontwerp van decreet, er ook voor deze laatste categorie een hoorplicht moet worden voorzien.

Conform de gelijkschakeling van procedures voor de Vlaamse steunpunten wordt er voor het Circuscentrum ook geen hoorplicht voorzien. De commissie kan een aanvrager steeds uitnodigen voor een toelichting over het ingediende dossier.

In punt 8.2 van het advies merkt de Raad van State op dat in de memorie van toelichting moet worden verduidelijkt dat in toepassing van artikel 10, §4, er enkel een hoorzitting zal plaatsvinden voor het uitbrengen van een preadvies. Dit werd in de memorie van toelichting aangepast.

In punt 9.1 van het advies raadt de Raad van State aan om aan de verantwoording bij artikel 12, §1, tweede lid, inzake het invoeren van een ondergrens van

10.000 deelnemersuren bij circusateliers, zoals neergeschreven in de nota aan de Vlaamse Regering, ook op te nemen in de memorie van toelichting. De opmerking wordt gevolgd, de tekst werd toegevoegd aan de memorie van toelichting.

In punt 9.2 van het advies merkt de Raad van State op dat het voor circusateliers die minder dan 10.000 deelnemersuren realiseren, moet mogelijk blijven om een aanvraag voor structurele subsidies in te dienen binnen het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Deze opmerking wordt niet gevolgd. Het is immers de bedoeling dat circusateliers zich voor structurele ondersteuning volledig richten op het Circusdecreet en dan ook op basis van deze regelgeving worden beoordeeld. Het is daarom uitdrukkelijk de bedoeling om de structurele ondersteuning van circusateliers uit het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid te halen, gelet op het bestaan van het Circusdecreet. Kleinschalige circusateliers kunnen, omwille van de noodzakelijke fijnmazigheid van het landschap, onveranderd intekenen voor projectondersteuning via andere decreten, waaronder de projectregeling voorzien in het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Punt 10 van het advies stelt dat uit de artikelen 13, tweede lid, en 20, tweede lid, van het voorontwerp van decreet voortvloeit dat circusateliers niet in aanmerking komen voor projectsubsidies voor de creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor internationale reiskosten. De Raad van State vraagt hoe in het licht hiervan kan worden verantwoord dat zij niet in aanmerking komen voor de voormelde subsidies. Circusateliers kunnen ook producties maken en daar eventueel mee reizen. Deze keuzes en bijhorende kosten kunnen de circusateliers en de -werkplaatsen voorzien in hun beleidsnota en structurele subsidievraag. Voor de Raad van State is het verschil in behandeling die de ontworpen regeling doet ontstaan, hiermee verantwoord.

In punt 11 van het advies merkt de Raad van State op dat er een bijkomende verantwoording moet zijn voor het gegeven dat er slechts één circuscentrum kan worden gesubsidieerd, terwijl meerdere organisaties een aanvraag kunnen indienen. Om versnippering tegen te gaan, is het uitdrukkelijk de bedoeling om de middelen bij één organisatie te centraliseren die de sector ondersteunt. Het is niet efficiënt om de middelen over meerdere organisaties te spreiden. Deze motivatie werd opgenomen in de memorie van toelichting.

Aanvullend merkt de Raad van State in punt 11 ook op dat artikel 18, derde lid, van het voorontwerp van decreet er niet mag toe leiden dat een organisatie verder subsidie blijft ontvangen zonder dat andere kandidaat-organisaties de kans hebben gekregen om een aanvraag in te dienen. Artikel 18, tweede en derde lid, is uitsluitend van toepassing indien er geen overeenkomst is gesloten met de voorheen gesubsidieerde organisatie of met een nieuwe aanvrager. Deze bepaling verhindert dus niet dat andere organisaties de kans krijgen om een aanvraag in te dienen voor een nieuwe beleidsperiode.

In punt 12 van het advies merkt de Raad van State op dat door de huidige formulering van artikel 23, eerste lid, de indruk wordt gewekt dat ook bij de beoordeling van de beleidsnota van de organisatie, vermeld in artikel 15, er een preadvies wordt geformuleerd. Dat is inderdaad niet het geval. Artikel 23 van het ontwerp van decreet en de memorie werden aangepast.

In navolging van punt 13 van het advies wordt in artikel 22, §2, tweede lid, verduidelijkt dat de datum van de indiening van de verslagen die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, het artikel 22, §2, eerste lid, 3°, van het ontwerp van decreet betreft.

In navolging van punt 14 van het advies van de Raad van State wordt in artikel 24, §2, van het ontwerp van decreet gepreciseerd dat de machtiging aan de Vlaamse Regering om de data te bepalen voor het indienen van een aanvraagdossier enkel betrekking heeft op de artikels 19 en 20 van het ontwerp van decreet. Artikel 24 van het ontwerp van decreet en de memorie werden aangepast.

7. Impactanalyse

Rekening houdend met het implementatieplan inzake het witboek 'Open en wendbare overheid' werd er voor dit ontwerp van decreet geen afzonderlijke RIA (reguleringsimpactanalyse) opgemaakt.

7.1. Gemaakte keuze

Zoals eerder aangegeven onder 2.2 werden er in de aanloop naar de opmaak van dit ontwerp van decreet meerdere pistes overwogen. Zo werd er op 8 december 2016 een discussienota voorgelegd die een vergelijking maakte tussen de keuze om hetzij het bestaande Circusdecreet te wijzigen dan wel te integreren in het Kunstendecreet.

Op basis van het onderzoek kwam men tot de conclusie dat "de Vlaamse circussector, op de traditionele circussen na, een jonge sector is in volle ontwikkeling die er sinds 2009 in is geslaagd om een eigen identiteit te ontwikkelen. Een apart decreet heeft hier ongetwijfeld gezorgd voor een beschermende omgeving. De positie binnen het ruime culturele veld is vandaag echter nog fragiel. De sector heeft een groot groeipotentieel. Ze moet daarom de komende jaren voldoende kansen krijgen om zich te ontplooien, te organiseren, te professionaliseren (zowel op artistiek als zakelijk vlak) en te profileren. Het versterkend effect van het sectordecreet dreigt echter verloren te gaan als het zou worden ontleed en in andere decreten geïntegreerd.

Toch blijft de integratie van circus als kunstvorm in het Kunstendecreet (voor bepaalde onderdelen) een mogelijke optie voor de toekomst. Naar samenhang, structuur en dynamiek van het brede culturele veld biedt dit absoluut voordelen. Maar ook als het gaat over de transparantie en effectiviteit van het ondersteuningskader, kansen op creatie en (internationale) spreiding of de financiering van de circussector, draagt dit scenario opportuniteiten in zich."

Waar er vertrekend vanuit deze conclusie voor gekozen werd om het bestaande decreet aan te passen, was het, gelet op het groot aantal wijzigingen, logischer om te komen tot een nieuwe tekst van ontwerp van decreet.

Nieuw in het ontwerp van decreet is de structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen en van circusateliers. Tot op heden was dat niet het geval. Voor circusateliers valt de beperkte financiële ondersteuning vanuit het Circuscentrum weg. Dit geldt ook voor de structurele subsidies vanuit het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. In plaats daarvan worden de subsidiemogelijkheden op één plaats samengebracht.

Voor het Circuscentrum worden de opdrachten verduidelijkt. De wijze waarop het Circuscentrum wordt gesubsidieerd, wijzigt niet.

Projectmatig maakt het ontwerp van decreet meerjarige ondersteuning mogelijk voor creatie en spreiding van circusproducties en voor festivals.

Individuele ontwikkeling van circuskunstenaars wordt via beurzen geregeld.

Internationale spreiding van circusproducties wordt administratief vereenvoudigd.

Overzicht wijzigingen

Huidig decreet	Nieuw decreet
1-jarige projectondersteuning voor creatie	1- tot maximum 3-jarige projectondersteuning voor creatie en spreiding
Nomadische tournees: ondersteuning voor tournee in Vlaanderen	Zit geïntegreerd in de projectondersteuning voor creatie en spreiding
Festivals met in hoofdzaak 'circusproducties' Maximum voor 5 jaar	Festivals met in hoofdzaak 'circusproducties' Maximum voor 3 jaar
Internationale spreiding van een circusproductie	Subsidies voor internationale reiskosten blijven behouden voor circuswerkplaatsen en circuscreatieprojecten
Beurzen voor internationale bijscholingen of voortgezette opleidingen (maximaal 10 artiesten per jaar)	Subsidiëren van ontwikkelingsgerichte beurzen voor circuskunstenaars. Dit kunnen zowel 'nationale' dan wel 'internationale' bijscholingen zijn
Subsidiëring van opleidingen tot docent in de circuskunsten	Zit geïntegreerd in de ontwikkelingsgerichte beurzen
Ondersteuning van een Circuscentrum Subsidiëring voor 5 jaar	Ondersteuning van een Circuscentrum Subsidiëring voor 5 jaar Opdrachten afgestemd met opdrachten bovenbouworganisaties
Promotie van circuskunsten	Deze subsidielijijn werd geschrapt
	Nieuw: subsidiëring van circusateliers Subsidiëring voor 5 jaar op basis van basisnorm en beleidsnota
	Nieuw: subsidiëring van circuswerkplaatsen Subsidiëring voor 5 jaar op basis van beleidsnota

7.2. Administratieve lasten

Een meting van de administratieve lasten kan momenteel nog niet opgemaakt worden. De concrete procedures die de administratieve last bepalen, worden verder uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten:

- vermindering van de administratieve last zal hier alleszins in meegenomen worden als aandachtspunt;
- ten slotte zal er bij de uitvoering ook nog gewerkt worden aan een verdere digitalisering van de processen, wat zal uitmonden in een digitale dossierbehandeling (zie doelstelling Radicaal Digitaal 2020).

7.3. Handhaving

De wijzigingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in de handhaving van de regelgeving. Meerjarige werkingssubsidies worden toegekend op basis van een beheersovereenkomst en jaarlijkse werkings- en financiële verslagen. Projecten worden na afloop verantwoord door een werkings- en financieel verslag.

Organisatie toezicht:

- de afdeling Subsidiëren en Erkennen (Departement CJM (Cultuur, Jeugd en Media)) staat in voor de controle op de aanwending van de subsidies en de evaluatie van de gesubsidieerde projecten of organisaties;
- de personeelsleden die verantwoordelijk zullen zijn voor het toezicht binnen de afdeling, situeren zich binnen het team Sociaal-Cultureel Werk en Jeugdwerk;
- er is geen significante impact op werklast inzake toezicht (procedures zijn nader te bepalen in het uitvoeringsbesluit).

8. Consultatie

Externe consultatie: overlegmomenten wijziging Circusdecreet:

- op 22 september 2015 vond een stakeholdersmeeting voor de Vlaamse circusateliers plaats. Deze meeting werd georganiseerd door het Circuscentrum;
- op 16 oktober 2015 en 18 februari 2016 vonden er denkdagen plaats met het Circuscentrum, de commissie en administratie;
- op 1 februari 2016 was er overleg tussen de administratie en de adviescommissie inzake de wijziging van het decreet;
- in totaal waren er vijf overlegmomenten tussen het Circuscentrum en de administratie, namelijk op 17 december 2015 en 4 mei, 2 juni, 18 augustus en 11 oktober 2016;
- in 2017 was er overleg met de circusfestivals op 9 februari en een sectoroverleg op 6 juni;
- ten slotte vond er op 23 januari 2018 een overleg met de circusateliers plaats en op 1 februari 2018 een afsluitend sectormoment waarop de krijtlijnen van de wijzigingen werden voorgesteld aan de brede circussector, waarna de aanwezigen werden uitgenodigd om in discussie te gaan over een aantal van de voorliggende pistes.

9. JoKER

Inzake het JoKER (jongeren- en kindeffectenrapport) (zie bijlage) kan worden besloten dat er geen negatieve effecten zijn op kinderen en jongeren wat dit ontwerp van decreet betreft.

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Artikel 1 verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel verklaart de begrippen die in dit ontwerp van decreet voorkomen:

- 1° in de definitie van circuskunst zoals opgenomen in het Circusdecreet van 21 november 2008 werd de beoefening van 'jonglerie' vervangen door de term 'objectmanipulatie'. Deze term geeft een vollediger beeld van de discipline;
- 2° de definitie zoals opgenomen in het Circusdecreet van 21 november 2008 werd behouden;
- 3° de definitie zoals opgenomen in het Circusdecreet van 21 november 2008 werd behouden;
- 4° administratie: behoeft geen verdere toelichting;
- 5° circuswerkplaats: behoeft geen verdere toelichting;

- 6° circusatelier: behoeft geen verdere toelichting;
- 7° deelnemersuren: behoeft geen verdere toelichting;
- 8° festival: behoeft geen verdere toelichting;
- 9° beleidsperiode: behoeft geen verdere toelichting;
- 10° projectsubsidie: onder projectsubsidies vallen allerhande initiatieven die in tijd en doelstelling beperkt zijn. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie van projectsubsidie, vermeld in artikel 56, eerste lid, 3°, van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof. Het project moet plaatsvinden in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 11° Algemene Groepsvrijstellingsverordening: behoeft geen verdere toelichting;
- 12° werkingssubsidie: werkingssubsidie wordt toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten voortvloeiend uit een structurele activiteit die een continu en permanent karakter vertoont. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie van werkingssubsidie als vermeld in artikel 56, eerste lid, 1°, van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof. De structurele activiteiten moeten plaatsvinden in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 13° beurs: behoeft geen verdere toelichting;
- 14° beoordelingscommissie: behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat alle ondersteuningsvormen van dit ontwerp van decreet worden toegekend binnen de perken van de kredieten die jaarlijks worden ingeschreven op de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet kan slechts een beroep doen op de vrijstelling van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening als de aanmeldingsdrempels, vermeld in deze verordening, worden in acht genomen.

Artikel 5

Naar analogie met de sectorale decreten in het beleidsveld Cultuur wordt er uitdrukkelijk voor geopteerd om het doel van dit ontwerp van decreet in de tekst op te nemen.

Artikel 6

Dit artikel vat de verschillende instrumenten samen waarin dit ontwerp van decreet voorziet.

Artikel 7

De instrumenten opgenomen in dit ontwerp van decreet kunnen slechts een beroep doen op de vrijstelling van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening als alle voorwaarden van deze verordening worden opgenomen als subsidievoorwaarde.

Artikel 8

Paragraaf 1 bepaalt dat het aanvraagdossier aan alle ontvankelijkheidsvoorwaarden moet voldoen:

- 1° de aanvrager moet tijdig een projectdossier indienen. De specifieke timing wordt bepaald in het uitvoeringsbesluit;
- 2° behoeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet over een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter beschikken. Concreet kan het bijvoorbeeld gaan om een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een vennootschap met sociaal oogmerk (vso) of een stichting van openbaar nut. Ook steden en gemeenten zijn te beschouwen als rechtspersonen met een niet-commercieel karakter.

De aanvrager moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Overeenkomstig artikel 127, §2, van de Grondwet zal een instelling die gevestigd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wegens haar activiteiten uitsluitend moeten behoren tot de Vlaamse Gemeenschap om voor subsidies in aanmerking te komen.

Subsidieaanvragen ingediend in het kader van artikel 19, namelijk de ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele kunstenaars, kunnen enkel door natuurlijke personen worden ingediend. Andere indieners zijn uitgesloten;

4° de aanvrager moet het Nederlands gebruiken in de communicatie met de overheid, vandaar dat het aanvraagdossier in het Nederlands moet zijn opgesteld;

5° behoeft geen verdere toelichting.

Indien de organisatie deze verplichtingen niet nakomt, is de aanvraag onontvankelijk.

Paragraaf 2 bepaalt dat elke organisatie die in aanmerking wenst te komen voor subsidiëring het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens (EVRM) dient toe te passen in de werking. Door het naleven van het EVRM als subsidievoorwaarde op te leggen, eist de Vlaamse Gemeenschap van gesubsidieerde organisaties dat zij de bepalingen die in dit verdrag zijn opgenomen, respecteren. Daarnaast moeten deze organisaties voldoen aan de voorwaarden inzake dierenwelzijn. Deze voorwaarden staan beschreven in het koninklijk besluit van 2 september 2005. Daarnaast geldt ook de Dierenwelzijnswet van 14 augustus 1986, zoals gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018.

Artikel 9

De administratie zal nagaan of de subsidieaanvraag aan alle ontvankelijkheidsvoorwaarden voldoet. Het zal het hoofd van de administratie (of zijn gedelegeerde) zijn die de beslissing over de ontvankelijkheid zal nemen.

Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de administratie haar beslissing digitaal meedeelt aan de aanvrager. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media maakt voor een aantal subsidielijnen gebruik van de applicatie KIOSK, die ook voor deze subsidieaanvragen zal worden ingezet.

Artikel 10

Paragraaf 1 bepaalt dat een beroep gedaan wordt op een vaste beoordelingscommissie voor de beoordeling van de subsidieaanvragen inzake de creatieprojecten, de festivals, de circusateliers en de circuswerkplaatsen. Die bestaat uit experts in de circuskunsten.

De beoordelaars worden aangeduid voor een periode van vijf jaar en kunnen maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

In paragraaf 2 wordt een afzonderlijke beoordelingscommissie in het leven geroepen voor de beoordeling van het beleidsplan van het centrum zoals bedoeld in artikel 15.

Paragraaf 3 behoeft geen verdere toelichting.

Paragraaf 4 bepaalt dat organisaties die een subsidieaanvraag indienen voor ondersteuning van een circuswerkplaats (artikel 11) of een circusatelier (artikel 12) door de beoordelingscommissie gehoord worden over het aanvraagdossier. Deze hoorzitting moet gebeuren vooraleer de beoordelingscommissie haar preadvies formuleert.

Artikel 11

Paragraaf 1 bepaalt dat circuswerkplaatsen voor vijf jaar worden gesubsidieerd en somt de elementen op die het aanvraagdossier moet bevatten.

Met het derde lid van paragraaf 1 wordt bepaald dat circusateliers (artikel 12), organisaties die een projectsubsidie ontvangen voor creatie en spreiding of voor de organisatie van een festival (artikel 13 en 14) en het Circuscentrum (artikel 15) niet in aanmerking komen voor een subsidie als circuswerkplaats.

Paragraaf 2 bepaalt de kwaliteitscriteria op basis waarvan de beoordelingscommissie de dossiers beoordeelt en de hoogte van het subsidiebedrag bepaalt:

- 1° betreft de plaats die de organisatie inneemt in het cultuurveld en meer bepaald in het circusveld en de wijze waarop ze zich verhoudt tot andere organisaties binnen dat veld. Dit zowel op landelijk maar ook internationaal vlak;
- 2° behoeft geen verdere toelichting;
- 3° er wordt van circuswerkplaatsen verwacht dat ze zich richten naar een brede groep van circuskunstenaars. Ze moeten daarbij oog hebben voor zowel de professionele als niet-professionele circuskunstenaars;
- 4° behoeft geen verdere toelichting;
- 5° behoeft geen verdere toelichting;
- 6° behoeft geen verdere toelichting.

Paragraaf 3 bepaalt dat de subsidieaanvragen door een beoordelingscommissie worden beoordeeld. De mogelijkheid om een repliek in te dienen op de beoordeling wordt omschreven.

Paragraaf 4 behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 12

Paragraaf 1 stelt dat voor de subsidiëring van circusateliers een vijfjarige planningstermijn wordt gehanteerd. De elementen die het aanvraagdossier moet bevatten, worden opgesomd. Een circusatelier komt pas voor subsidiëring in aanmerking mits het ook aantoonde dat het in het voorafgaande jaar 10.000 deelnemersuren aan circuseducatie realiseerde.

Met het tweede lid van paragraaf 1 wordt bepaald dat circuswerkplaatsen (artikel 11), organisaties die een projectsubsidie ontvangen voor creatie en spreiding of voor de organisatie van een festival (artikel 13 en 14) en het Circuscentrum (artikel 15) niet in aanmerking komen voor een subsidie als circusatelier.

Paragraaf 2 bepaalt de kwaliteitscriteria op basis waarvan de beoordelingscommissie de dossiers beoordeelt en de hoogte van het subsidiebedrag bepaalt.

Paragraaf 3 sluit circusateliers uit van structurele subsidiëring binnen het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Paragraaf 4 bepaalt dat de subsidieaanvragen door een beoordelingscommissie worden beoordeeld. De mogelijkheid om een repliek in te dienen op de beoordeling wordt omschreven.

Paragraaf 5 behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 13

Er worden projectsubsidies voor creatie toegekend. Deze projectsubsidie voor circuskunstproducties omvat zowel de creatie als de spreiding van een productie. Een circuskunstproductie kan gedurende maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.

Met het tweede lid wordt bepaald dat circuswerkplaatsen (artikel 11), circusateliers (artikel 12), organisaties die een projectsubsidie ontvangen voor de organisatie van een festival (artikel 14) en het Circuscentrum (artikel 15) niet in aanmerking komen voor een subsidie zoals bedoeld in dit artikel.

Het derde lid van het artikel somt de voorwaarden op waaraan de projecten moeten voldoen en op basis waarvan ze worden geadviseerd door de beoordelingscommissie:

- de punten 1° tot en met 3° behoeven geen verdere toelichting;
- 4° binnen deze projectlijn maken creatie en spreiding deel uit van de projectaanvraag. De organisatie geeft in haar dossier aan wat de vooruitzichten zijn op spreiding van haar productie;
- 5° behoeft geen verdere toelichting.

Het vierde lid behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt dat enkel de festivals waar de presentatie van circuskunstproducties centraal staat, in aanmerking komen voor subsidies. Een festival kan voor maximaal drie jaar worden gesubsidieerd. Er kan nadien een nieuwe subsidieaanvraag worden ingediend.

Met het tweede lid wordt bepaald dat circuswerkplaatsen (artikel 11), circusateliers (artikel 12), organisaties die een projectsubsidie ontvangen voor creatie- en spreiding (artikel 13) en het Circuscentrum (artikel 15) niet in aanmerking komen voor een subsidie als festival.

Het derde lid somt de voorwaarden op waaraan de festivals moeten voldoen en op basis waarvan ze worden geadviseerd door de beoordelingscommissie.

Het vierde lid behoeft geen verder toelichting.

Artikel 15

Het eerste lid vermeldt het doel van het Circuscentrum. Er wordt een structurele werkingssubsidie ingesteld voor deze organisatie.

Het tweede lid vermeldt de kerntaken van het Circuscentrum.

De overige leden behoeven geen verdere toelichting.

Artikel 16

De aanvraag voor een werkingssubsidie als Circuscentrum wordt ingediend voor de volledige beleidsperiode van vijf jaar. De aanvraag omvat het inhoudelijke en zakelijke beleid van de organisatie waarin de visie, de doelstellingen, de begroting en de werking van de organisatie worden geformuleerd.

Het tweede lid van het artikel bepaalt de beoordelingscriteria die van toepassing zijn voor de toekenning en de bepaling van het bedrag van de subsidie-enveloppe.

Artikel 17

De eerste twee leden bepalen dat met de organisatie een beheersovereenkomst wordt afgesloten voor vijf jaar en dat naar analogie met de andere sectorale steunpunten.

Het derde lid bepaalt de bepalingen die in de beheersovereenkomst moeten opgenomen worden.

Uiteraard kunnen via de beheersovereenkomst geen bijkomende subsidievoorwaarden worden ingevoerd. Deze beheersovereenkomst bevat een praktische concretisering van de bepalingen in artikel 15 van het ontwerp van decreet.

Artikel 18

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 19

Paragraaf 1 bepaalt de wijze waarop individuele circuskunstenaars een aanvraag voor een beurs kunnen indienen. De elementen waarop de aanvraag wordt beoordeeld, worden opgesomd. Opleiding in het kader van formeel onderwijs komt niet langer in aanmerking voor ondersteuning.

Paragraaf 2 bepaalt dat beurzen kunnen worden aangevraagd voor bijscholing, stages en andere vormingsactiviteiten in het binnenland, maar ook in het buitenland. De subsidies worden opgesplitst in kosten voor studie en verblijf. Indien de opleiding plaatsvindt in het buitenland, worden daar ook de reiskosten aan toegevoegd.

Paragraaf 3 behoeft geen verdere toelichting.

Deze dossiers worden niet aan een beoordelingscommissie voorgelegd.

Artikel 20

Dit artikel geeft het kader waarin de aanvragen voor subsidiëring van een internationale reiskost van een circuskunstproductie moeten passen.

Alleen circuscompagnieën, -organisaties en -werkplaatsen die een circuskunstproductie creëren, kunnen van deze tussenkomst genieten.

De kwaliteitscriteria waaraan de aanvraag moet voldoen, worden opgesomd.

Deze dossiers worden niet aan een beoordelingscommissie voorgelegd.

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 22

Paragraaf 1 stelt dat het algemene betaalprincipe voor projectsubsidies, toegekend op basis van artikel 13, 14, 19 en 20 in uitvoering van dit ontwerp van decreet, de ter beschikkingstelling is van een voorschot en saldobetaling na afronding van het project.

Paragraaf 2 stelt dat het algemene betaalprincipe voor werkingssubsidies, toegekend op basis van artikel 11, 12 en 15 in uitvoering van dit ontwerp van decreet, de terbeschikkingstelling is van twee voorschotten in de loop van het werkjaar en een saldo na afronding van het toezicht.

Wegens de toepasselijkheid van artikel 11 van de Cultuurpactwet van 16 juli 1973 is uitdrukkelijk bepaald dat de subsidie bestaat uit een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

Paragraaf 3 bepaalt dat binnen de perken van het krediet dat goedgekeurd is door het Vlaams Parlement deze werkingssubsidies kunnen aangepast worden aan de gezondheidsindex. Voor het gedeelte werkingkosten van de subsidie-enveloppe wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75 percent tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Artikel 23

Het eerste lid van dit artikel bepaalt de data van indiening, preadvies voor zover dit van toepassing is, definitieve advies en beslissing met betrekking tot de subsidieaanvragen van circuswerkplaatsen, circusateliers en Circuscentrum.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt de data van indiening, advies en beslissing met betrekking tot de subsidieaanvragen van creaties en festivals.

Artikel 24

Paragraaf 1 regelt de mogelijkheid voor circuswerkplaatsen, circusateliers en het Circuscentrum om een reserve of overdracht op te bouwen conform de bepalingen van het Rekendecreet. Meer bepaald zijn de regels van toepassing die zijn opgenomen in de artikelen 5 tot en met 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013 betreffende de algemene regels inzake subsidiëring.

Bedoeling is dat organisaties hun werking of project over meerdere jaren kunnen plannen zonder dat dit problemen geeft bij de subsidieverantwoording. Dit maakt het bijvoorbeeld mogelijk om aan het begin van de subsidieperiode een reserve op te sparen die een grotere uitgave mogelijk maakt aan het einde van die periode.

In paragraaf 2 worden de delegaties aan de Vlaamse Regering bepaald die van toepassing zijn op de aanvragen voor ontwikkelingsgerichte beurzen en de internationale reiskosten.

Artikel 25

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 27

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 28

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt de overgangsmaatregel voor de vier circusateliers die worden gesubsidieerd krachtens artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Aangezien zij vanaf 1 januari 2019 geen subsidies meer zullen ontvangen binnen dit decreet, worden de bedragen van deze vier ateliers in het Circusdecreet ingeschreven. Deze bedragen zijn van toepassing op 2019 en 2020. Het bedrag van vzw Woesh, die facultatief wordt gesubsidieerd, wordt eveneens voor 2019 en 2020 in het Circusdecreet vastgelegd.

Artikel 30

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 31

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

VOORONTWERP VAN DECREET
van 20 juli 2018

Voorontwerp van decreet houdende een circusbeleid

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: Circusdecreet van (datum).

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° circuskunst: de kunstuiting waarbij hoofdzakelijk (lucht)acrobatie, evenwichtskunsten, jonglerie, clownerie, goochelen, dressuur of circustheater wordt beoefend;
- 2° circuskunstproductie: een publiekgericht aanbod waarbij de beoefening van de circuskunst centraal staat;
- 3° circuskunstenaar: de beoefenaar van de circuskunsten;
- 4° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het circusbeleid;
- 5° circuswerkplaats: de organisatie die circuscreatie, circuspresentatie, circusontwikkeling en circusparticipatie als kerntaak heeft;
- 6° circusatelier: de organisatie die circuseducatie als kerntaak heeft;
- 7° deelnemersuren: de duur in uren aan circuseducatieve activiteiten, vermenigvuldigd met het aantal aanwezige deelnemers;
- 8° festival: de organisatie die circuspresentatie als kerntaak heeft;
- 9° beleidsperiode: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen;
- 10° projectsubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van specifieke kosten die voortvloeien uit een activiteit in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied

- Brussel-Hoofdstad. Die activiteit kan zowel qua opzet of doelstelling als in tijd worden afgebakend;
- 11° verordening (EU) nr. 651/2014: de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 12° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten die voortvloeien uit een structurele activiteit in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit vertoont een continu en permanent karakter;
- 13 beurs: een subsidie aan een circuskunstenaar om uitzonderlijke inspanningen op het gebied van de circuskunsten mogelijk te maken of om de circuskunstenaar mogelijkheden te bieden tot persoonlijk initiatief op het gebied van zijn professionele traject. .
- 14° beoordelingscommissie: een commissie als vermeld in artikel 10.

Art. 4. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het jaar in kwestie kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet. De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014, worden in acht genomen.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en organisatie

Afdeling 1. Doelstelling

Art. 5. Dit decreet heeft als doel om de circuskunsten in Vlaanderen te stimuleren, te ondersteunen en kansen op verdere ontwikkeling, ontplooiing en groei te bieden, waardoor de kwaliteit van circuskunst verhoogt en een groter en meer divers publiek wordt bereikt.

Art. 6. Dit decreet voorziet daartoe in de volgende instrumenten:

- 1° structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen;
- 2° structurele ondersteuning van circusateliers;
- 3° structurele ondersteuning van een circuscentrum;
- 4° projectsubsidies voor creaties;
- 5° projectsubsidies voor festivals;
- 6° ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars;
- 7° subsidies voor internationale reiskosten.

Art. 7. Alle steun die wordt toegekend op grond van dit decreet wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014.

Als de individuele aanmeldingsdrempels, vermeld in artikel 4 van de voormelde verordening, overschreden worden, wordt de voorgenomen steun voorafgaandelijk aangemeld bij de Europese Commissie.

De volgende voorwaarden, vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, worden daarbij steeds in acht genomen:

- 1° dossiers van subsidieontvangers tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt, zijn uitgesloten;
- 2° dossiers van subsidieontvangers die voldoen aan de definitie van onderneming in moeilijkheden, vermeld in artikel 2, 18, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zijn uitgesloten;
- 3° dossiers die bij toekenning van de subsidie tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zouden leiden, zijn uitgesloten;
- 4° bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk gespecificeerd en actueel zijn;
- 5° als steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun;
- 6° steun die in meerdere delen wordt uitgekeerd, wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun. De in aanmerking komende kosten worden gediscoteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun.

De steunintensiteit per begunstigde is conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de voormelde verordening.

De verplichtingen voor de publicatie en de informatie, vermeld in artikel 9 van de voormelde verordening, worden nageleefd. Als een subsidieontvanger een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, gepubliceerd op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Afdeling 2. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Art. 8. De administratie onderzoekt of de subsidieaanvragen die worden ingediend met toepassing van artikel 11 tot en met 16, en artikel 19 en 20, voldoen aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het aanvraagdossier is tijdig ingediend;
- 2° het aanvraagdossier is volledig samengesteld uit de door de Vlaamse Regering bepaalde gegevens en documenten;
- 3° de subsidieaanvraag is ingediend door een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Subsidieaanvragen als vermeld in artikel 19, kunnen alleen door natuurlijke personen worden ingediend;
- 4° het aanvraagdossier is in het Nederlands opgesteld;
- 5° het aanvraagdossier voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde vormelijke voorwaarden;
- 6° de aanvrager past de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toe in de werking;
- 7° de aanvrager past de regelgeving over het welzijn van dieren in circussen toe.

Art. 9. De administratie beslist of voldaan is aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 8.

De administratie deelt haar beslissing over ontvankelijkheid digitaal mee aan de aanvrager.

Art. 10. §1. Met het oog op de advisering over de toekenning van subsidies aan de organisaties, vermeld in artikel 11, 12, 13 en 14, stelt de Vlaamse Regering een beoordelingscommissie samen met personen die over de nodige expertise in de circuskunsten beschikken.

De Vlaamse Regering benoemt de beoordelingscommissie voor een periode van vijf jaar. Een beoordelaar kan maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§2. De Vlaamse Regering richt per beoordelingsronde voor de organisatie, vermeld in artikel 15, een afzonderlijke beoordelingscommissie op om advies uit te brengen over de aanvraag. Een beoordelaar kan voor die commissie maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§3. Beoordelaars ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden en verplaatsingen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van die vergoeding en voorziet daarvoor, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissie kunnen worden vergoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie, de onverenigbaarheden die van toepassing zijn op de beoordelaars en voor de werking van de commissie.

Het secretariaat van de beoordelingscommissies wordt verzorgd door de administratie.

§4. Elke aanvrager van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 11 en 12 wordt door de beoordelingscommissie gehoord over het ingediende aanvraagdossier, met als doel elementen van het aanvraagdossier te verduidelijken.

De beoordelingscommissie kan in haar advies rekening houden met de ingebrachte elementen uit de hoorzitting.

Hoofdstuk 3. Structurele ondersteuning

Afdeling 1. Subsidiëren van circuswerkplaatsen

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering kan circuswerkplaatsen subsidiëren.

Om een subsidie als circuswerkplaats te krijgen, dient de organisatie een aanvraag in die bestaat uit een beleidsplan voor vijf jaar. Het beleidsplan bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12 tot en met 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circuswerkplaatsen op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering, positionering en uitstraling van de aanvrager, zowel landelijk als internationaal;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de wijze waarop de aanvrager zich richt naar zowel professionele als niet-professionele circuskunstenaars;
- 4° de artistieke kwaliteit;
- 5° de samenwerking en netwerking met het nationale en internationale circus- en kunstenveld;
- 6° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie.

§3. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 3.

Afdeling 2. Subsidiëren van circusateliers

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering kan circusateliers subsidiëren.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring als circusatelier, dient de organisatie een subsidieaanvraag in waarin ze aantoont dat ze in het jaar voorafgaand aan de aanvraag minimaal 10 000 deelnemersuren heeft gerealiseerd waarbij circuseducatie centraal staat. Daarnaast dient de organisatie een beleidsplan in waarin ze haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent.

Het beleidsplan, vermeld in het tweede lid, bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 13, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circusateliers op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het circusatelier;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de kwaliteit van het educatief aanbod;
- 4° het bereik van een breed en divers publiek;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van het beleidsplan op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

§3. Circusateliers komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van artikel 9 tot en met 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

§4. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 4.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals

Afdeling 1. Subsidiëren van creatie en spreiding van circuskunstproducties

Art. 13. De Vlaamse Regering kan de creatie van circuskunstproducties subsidiëren. Dezelfde productie kan in het kader van de toepassing van dit artikel maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor creatie en spreiding op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor de creatie van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van de organisatie binnen het circusveld;
- 2° de artistieke kwaliteit van de productie;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de vooruitzichten op spreiding van het ingediende project;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Afdeling 2. Subsidiëren van festivals

Art. 14. De Vlaamse Regering kan festivals subsidiëren waar de presentatie van circuskunstproducties centraal staat. Een organisatie kan voor een festival subsidies aanvragen voor maximaal drie opeenvolgende jaren. Na afloop van de subsidieperiode kan een nieuwe aanvraag worden ingediend.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor festivals op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor een festival, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het festival;
- 2° de artistieke kwaliteit van en de mate waarin de circuskunsten in het festivalprogramma zijn opgenomen;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de Vlaamse en internationale uitstraling van het festivalprogramma, onder meer door de aanwezigheid van in hoofdzaak Vlaamse en internationaal gereputeerde circuskunstproducties;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van financiering, timing, praktische organisatie, communicatie en promotie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Hoofdstuk 5. Subsidiëren van een Circuscentrum

Art. 15. De Vlaamse Regering kan een werkingssubsidie toekennen aan een organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector.

- Een organisatie als vermeld in het eerste lid heeft de volgende kerntaken:
- 1° praktijkondersteuning: de organisatie levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het professionele veld. De organisatie begeleidt individuen en organisaties bij de uitbouw van hun circuspraktijk;
 - 2° praktijkontwikkeling: de organisatie levert een bijdrage aan een continue ontwikkeling van het veld, op basis van evaluatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Op verzoek stelt de organisatie ook haar terreinkennis en specifieke expertise ter beschikking aan de administratie met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie. Zowel

- het opstellen van een onderzoeksagenda als het uitbesteden van het benodigde onderzoek wordt geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek, in samenspraak met de administratie;
- 3° beeldvorming en promotie: de organisatie organiseert en coördineert sectorale activiteiten die de kennis over het veld bevorderen, die relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen en die de praktijkgemeenschap versterken en promoten, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 4° platform: de organisatie functioneert als draaischijf tussen de verschillende actoren in de sector en faciliteert daarbinnen actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheid en samenwerking. De organisatie kan ook een rol opnemen met betrekking tot thematische en territoriale vraagstukken, maar in samenspraak met relevante thematische of territoriale expertisecentra.

De organisatie realiseert haar kerntaken binnen een netwerk van circuskunstorganisaties en in afstemming met andere relevante actoren in Vlaanderen en internationaal.

De Vlaamse Regering kan de kerntaken van de organisatie als vermeld in het eerste lid nader bepalen. De Vlaamse Regering kan daarbij nader bepalen wat een Afsprakenkader Onderzoek inhoudt, alsook zijn geldigheidsduur, de te bevatten elementen, hoe en met wie een Afsprakenkader Onderzoek wordt opgesteld, en wanneer en op welke wijze dat wordt bekendgemaakt.

Een benoeming tot lid van de raad van bestuur of algemene vergadering van de organisatie is onverenigbaar met:

- 1° een functie als personeelslid van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 2° een functie als lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 3° een functie als personeelslid in dienst van de Vlaamse overheid, dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet;
- 4° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Art. 16. Een aanvraag van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 15, eerste lid, wordt ingediend voor de volledige beleidsperiode.

De volgende beoordelingscriteria zijn van toepassing voor de toekenning en de bepaling van het bedrag van de subsidie-enveloppe:

- 1° de kwaliteit van de aanwezige expertise;
- 2° de wijze waarop de doelstelling, vermeld in artikel 15, eerste lid, en de kerntaken, vermeld in artikel 15, tweede lid, worden opgenomen;
- 3° de mate waarin de werking inspeelt op de noden van de circuskunst, beheerders ervan of actoren in het circusveld;
- 4° de schaalgrootte en de landelijke reikwijdte van de werking;
- 5° de samenwerking en netwerking, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;

- 6° de wijze waarop ondersteuning geboden wordt aan het doel, vermeld in artikel 5;
- 7° de mate waarin de noden van organisaties en stakeholders die tot de doelgroep van de dienstverlening horen, in kaart gebracht zijn via een sectorbrede bevraging, en beantwoord worden in de werking en in de beleidsnota van de organisatie;
- 8° de kwaliteit van het zakelijke beheer en de haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak van een subsidie-enveloppe wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de eigen ontvangsten uit de werking.

Art. 17. De Vlaamse Regering sluit met de organisatie een beheersovereenkomst.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid, heeft een duur van vijf werkjaren en gaat in op de start van een beleidsperiode zoals bepaald in artikel 3, 9°.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid bevat minstens bepalingen over:

- 1° de missie;
- 2° de invulling van de kerntaken;
- 3° de eventuele bijkomende opdrachten die de Vlaamse Regering geeft;
- 4° de samenwerking, naargelang de inhoudelijke noodzaak, met andere organisaties, binnen of buiten het werkveld van de circuskunsten;
- 5° de modaliteiten voor het gebruik van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, als dat van toepassing is;
- 6° de toegekende subsidie-enveloppe per werkjaar.

Art. 18. De Vlaamse Regering sluit een beheersovereenkomst als vermeld in artikel 17, voor de aanvang van een beleidsperiode.

Als de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst niet tijdig sluit, blijft de lopende beheersovereenkomst van kracht.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, en er geen lopende beheersovereenkomst is, is de subsidie-enveloppe van het Circuscentrum, bij gelijke werking en opdracht, gelijk aan de subsidie-enveloppe die op basis van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de voorgaande beleidsperiode is toegekend..

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars

Art. 19. §1. De Vlaamse Regering kan ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars subsidiëren. Opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit komen niet in aanmerking voor subsidies voor ontwikkelingsgerichte beurzen op basis van dit artikel.

Een aanvraag van een ontwikkelingsgerichte beurs voor circuskunstenaars wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de ingediende motivatie;

- 2° het groeipotentieel van de circuskunstenaar;
- 3° de bijdrage aan de ontwikkeling van het traject van de circuskunstenaar.

§2. Een circuskunstenaar kan maximaal één beurs per jaar ontvangen.

De tegemoetkoming bedraagt maximaal 80% van de verblijf- en studiekosten en van de internationale reiskosten.

§3. De ontwikkelingsgerichte beurs kan voor maximaal een jaar worden toegekend.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 7. Subsidies voor internationale reiskosten

Art. 20. De Vlaamse Regering kan de internationale reiskosten van circuskunstproducties subsidiëren. Alleen circuskunstproducties die deelnemen aan een buitenlands festival of evenement met internationale uitstraling, komen in aanmerking voor die subsidie.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor internationale reiskosten op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor internationale reiskosten van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° het belang van deelname aan het buitenlands festival of evenement voor de aanvrager of de bijdrage die de deelname biedt aan de internationale uitstraling van de Vlaamse circuskunsten;
- 2° de internationale uitstraling van het buitenlands festival of evenement;
- 3° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie van de deelname.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 8. Toekenning, uitbetaling en toezicht

Art. 21. Vanaf het ogenblik dat hij een belofte van subsidiëring ontvangt, moet elke begunstigde het logo van de Vlaamse Gemeenschap opnemen op alle informatiedragers die betrekking hebben op initiatieven die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet.

Art. 22. §1. De projectsubsidies, vermeld in artikel 13, 14, 19 en 20, worden per jaar als volgt beschikbaar gesteld:

- 1° een voorschot van 80% van de subsidie wordt uitbetaald na de ondertekening van het besluit waarin de subsidie wordt toegekend;
- 2° het saldo van maximaal 20% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, nageleefd zijn en dat de subsidie is aangewend voor de

doeleinden waarvoor ze is verleend. Dat blijkt uit het financieel en inhoudelijk verslag.

De organisatie stuurt voor elk jaar waarin de projectsubsidie wordt toegekend een financieel en inhoudelijk verslag naar de administratie.

Alleen kosten die gemaakt zijn in de looptijd van het project komen in aanmerking. Als de netto-kosten, dat zijn de aangetoonde kosten, verminderd met de inkomsten die voortvloeien uit de realisatie van het project of product, minder bedragen dan de ontvangen subsidie, wordt het verschil teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de vorm, de termijnen en de wijze van indienen van het financieel en inhoudelijk verslag.

§2. De werkingssubsidies toegekend op basis van artikel 11, 12 en 15 worden elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 februari;
- 2° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal 10% wordt betaald in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en na nazicht van het jaarlijks in te dienen financiële verslag en werkingsverslag. Samen met het financiële verslag wordt bij de administratie een verslag ingediend van een bedrijfsrevisor die lid is van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren of van een externe accountant die geen andere opdrachten vervult voor de organisatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van indiening en de vormvereisten.

De subsidie bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

§3. De Vlaamse Regering kan jaarlijks de werkingssubsidies, vermeld in artikel 11, 12 en 15, binnen de perken van het krediet dat goedgekeurd is door het Vlaams Parlement, aanpassen aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Voor het gedeelte werkingskosten van de subsidie-enveloppe, vermeld in het eerste lid, wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75%, tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Art. 23. De subsidieaanvragen voor structurele werkingssubsidies als vermeld in artikel 11, 12 en 15, worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 mei van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het preadvies aan de organisatie in kwestie uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar en bezorgt uiterlijk op 1 september het definitieve advies

aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van datzelfde jaar.

De subsidieaanvragen voor projectsubsidies als vermeld in artikel 13 en 14, worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 maart van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor de subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het advies uiterlijk op 1 mei van datzelfde jaar aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar.

Art. 24. §1. De organisaties, vermeld in artikel 11, 12 en 15 kunnen met subsidies die op basis van dit decreet zijn toegekend, een reserve aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

§2. De Vlaamse Regering kan nader bepalen op welke wijze en wanneer een aanvraagdossier wordt ingediend, en op welke wijze en wanneer beslissingen worden genomen en bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering kan de procedures voor de beoordeling van de dossiers nader bepalen.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor het toezicht op de subsidie en de monitoring en evaluatie van de gesubsidieerde organisaties.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 25. Het Circusdecreet van 21 november 2008, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt opgeheven.

Art. 26. De subsidies, vermeld in artikel 11, 12, 13, 14, 15, 19 en 20, worden voor het eerst verleend in het jaar 2021.

Werkingsubsidies kunnen maar om de vijf jaar worden aangevraagd. De aanvragen voor de eerste beleidsperiode worden ingediend uiterlijk op 1 mei 2020.

Art. 27. Meerjarige overeenkomsten met als einddatum 31 december 2019, afgesloten op basis van artikel 10 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, worden verlengd tot 31 december 2020.

Art. 28. De beheersovereenkomst met het Circuscentrum, afgesloten op basis van artikel 21 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, wordt verlengd tot 31 december 2020.

Art. 29. Vzw Cirkus in beweging, vzw Circusplaneet, vzw Zonder handen en vzw Circolito worden met ingang van 1 januari 2019 niet langer gesubsidieerd krachtens artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Aan volgende organisaties worden voor 2019 en 2020 telkens de volgende subsidiebedragen toegekend:

- 1° vzw Cirkus in beweging 128 943,77 EUR;
- 2° vzw Circusplaneet 131 006,53 EUR;
- 3° vzw Zonder handen 81 006,53 EUR;
- 4° vzw Circolito 81 006,53 EUR;
- 5° vzw Woesh 100 000 EUR.

Art. 30. Het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, blijft van toepassing voor het toezicht op de subsidies verleend op basis van het voormelde decreet.

Art. 31. Artikel 25 treedt in werking op 1 januari 2021.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Advies

Sectorraad Kunsten en Erfgoed en Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, gecoördineerd door de Algemene Raad 14 september 2018

Advies over het voorontwerp van decreet houdende een circusbeleid

Op 23 juli vroeg Vlaams minister van Jeugd Sven Gatz de SARC om advies over het voorontwerp van decreet houdende een circusbeleid. Dit advies kwam tot stand na een bespreking door de sectorraden Kunsten en Erfgoed en Sociaal-Cultureel Werk op respectievelijk 28 augustus 2018 en 6 september 2018. Het advies werd via een schriftelijke procedure gefinaliseerd en goedgekeurd op 14 september 2018.

Situering

Het voorliggend voorontwerp van decreet bouwt verder op het bestaande decreet van 2008 en heeft tot doel om de sector stimulansen te geven voor verdere professionalisering en nieuwe ontwikkelings- en profileringskansen te bieden om de circuskunsten verder te laten groeien als kunstdiscipline.

Inhoudelijk focust het voorontwerp van decreet op:

- Structurele ondersteuning van werkplaatsen, circusateliers;
- Verduidelijking van de opdrachten van het Circuscentrum;
- Projectmatige ondersteuning voor creatie en spreiding van circusproducties en festivals;
- Individuele ontwikkeling van circuskunstenaars via beurzen;
- Administratieve vereenvoudiging voor de internationale spreiding van circusproducties.

Advies

Na de introductie van het eerste (en huidige) Circusdecreet nam de sector een duidelijke vlucht, hetgeen bewijst dat een uitgewerkt regelgevend kader de ontwikkeling van een sector ten goede komt.

Na 10 jaar is een herziening van het decreet aan de orde: de sector heeft meer dynamiek nodig om het gewijzigde landschap verder kansen te blijven geven en zijn groeipotentieel te benutten. Het circuslandschap is een rijk veld en gaat over alle soorten circusbvormen, van klassiek tot hedendaags.

De SARC is tevreden over het afgelegde traject waarbij de sector werd betrokken bij de herziening van het decreet.

De SARC apprecieert ook dat er niet geopteerd werd voor een integratie van het Circusdecreet in het Kunstendecreet. De noden en verwachtingen van de sector zijn niet gelijk aan die van de Kunstensector waardoor de Circussector best gedijt in een afzonderlijk decretaal kader en van daaruit heel gericht cross-sectorale linken kan leggen met diverse domeinen binnen cultuur & jeugd.

In een eerste luik van zijn advies formuleert de SARC enkele algemene opmerkingen en aandachtspunten. In het tweede luik geeft de raad enkele punctuele adviespunten.

A) Algemene opmerkingen

- Het decreet voorziet geen evaluatie. De SARC vraagt om een periodieke evaluatie te voorzien.
- Er is geen budgetverhoging voorzien, enkel een budgetverschuiving door de toevoeging van de middelen voor circusateliers uit het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid en een verschuiving van provinciale middelen. De SARC vraagt waakzaamheid voor een mogelijk pervers effect waarbij de extra dynamiek (en toename van initiatieven) ertoe zal leiden dat de subsidiepot in kleinere delen moet worden gesplitst. De SARC meent dat op termijn een budgetverhoging voor de circussector zich opdringt.
- Circusateliers worden momenteel structureel gesubsidieerd via het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Zij kunnen voortaan structureel gesubsidieerd worden via het Circusdecreet indien ze voldoen aan een aantal kwantitatieve (instapnorm) en kwalitatieve criteria. Inhoudelijk vindt de SARC het een goede zaak om de sector samen te brengen en een transparantere ondersteuning te voorzien, maar door het opleggen van een ondergrens (minimum 10.000 deelnemersuren in het voorafgaande jaar) komen enkel de grotere circusateliers in aanmerking. De kleinere ateliers worden doorverwezen naar het decreet bovenlokale cultuurwerking. Dit zorgt dus opnieuw voor versnippering van het veld en maakt ondersteuning van opstartende ateliers door het Circuscentrum moeilijk. De SARC vraagt daarom om ook de mogelijkheid te voorzien voor kleinere circusateliers om in te stappen in het Circusdecreet.
- De circusateliers die momenteel gesubsidieerd worden via het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, kunnen aanspraak maken op minimaal 80.000 euro subsidies. De SARC vraagt om deze ondergrens voor ateliers met minimaal 10 000 deelnemersuren ook in het Circusdecreet aan te houden.
- Een beoordelingscommissie moet zich buigen over de dossiers van projecten voor creatie en festivals enerzijds en de beoordeling van de structurele subsidies aan circusateliers en circuswerkplaatsen anderzijds. Naast een grote tijdsinvestering vraagt dit van de leden ook een gedegen kennis van het veld. Het is noodzakelijk dat voldoende commissieleden over kennis en expertise beschikken over de niche van de circuskunsten.

- Het decreet laat geen structurele subsidiëring van gezelschappen toe. De SARC vraagt om deze mogelijkheid open te laten.

B) Punctuele opmerkingen

- Artikel 3 geeft geen definitie van een Circuscentrum als steunpunt.
- In artikel 3, 1° stelt de SARC voor om de term “jonglerie” te vervangen door “objectmanipulatie”. Deze term geeft een vollediger beeld van de discipline.
- De beschrijving van een circuskunstenaar als “beoefenaar van de circuskunsten” in artikel 3, 3° kan ertoe leiden dat bepaalde categorieën ten onrechte worden benoemd als circuskunstenaar (bv. kind in circusatelier) of net worden uitgesloten (bv. regisseur). De SARC vraagt om na te denken over een nieuwe term of een uitbreiding van de omschrijving.
- Via artikel 10, § 4 wordt voorzien dat elke aanvrager van werkingssubsidies gehoord wordt door de beoordelingscommissie over het ingediende aanvraagdossier, met als doel de elementen van het aanvraagdossier te verduidelijken. De SARC is tevreden dat deze mogelijkheid voorzien wordt maar vraagt om dit te herformuleren zodat het een recht is voor de aanvrager en geen verplichting. De aanvrager kan in dat geval zelf beslissen of het zinvol is om gehoord te worden. Het lijkt de SARC nuttig om deze mogelijkheid ook te voorzien voor de toekenning van de werkingssubsidie aan de organisatie bedoeld in hoofdstuk 5 (artikels 15 tem 18).
- Artikel 13 over de subsidiëring van creatie en spreiding van circusproducties stelt: *“Dezelfde productie kan in het kader van de toepassing van dit artikel maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.”* Vermoedelijk wordt hiermee een beperking beoogd van de spanwijdte van een subsidiedossier over maximaal 3 jaar. Deze passage kan echter ook gelezen worden als een mogelijkheid om 3 maal subsidies aan te vragen voor eenzelfde productie.
- Artikel 13 geeft een opsomming van kwaliteitscriteria voor creatie en spreiding. Het bereik van een breed en divers publiek is daar één van. De SARC vraagt om dit te vervangen door een heldere definiëring van het beoogde publiek in het creatiedossier. Het bereik van een nichepubliek kan in bepaalde gevallen immers even zinvol zijn als het bereiken van een breed publiek. Of de ambitie van de aanvrager dan gerechtvaardigd is, kan vanuit het dossier zelf, op maat, worden beoordeeld.
- Artikel 15 benoemt de kerntaken van het steunpunt. Elders in het decreet is per werkvorm (werkplaats, circusatelier, festival,...) enkel sprake van kwaliteitscriteria. De SARC vraagt duiding bij dit onderscheid.
- In artikel 15, 2° stelt de SARC voor om “onderzoek en kennisontwikkeling” te vervangen door “reflectie, onderzoek en kennisontwikkeling”.
- Artikel 19 sluit opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit uit voor subsidies voor ontwikkelingsgerichte beurzen. Er bestaat vooralsnog geen formeel opleidingscircuit voor de circuskunsten in Vlaanderen. Studenten zijn dus genoodzaakt in het

buitenland te gaan studeren. Binnen het huidige decreet kunnen ze daarvoor een beurs aanvragen, bovenop een eventuele studietoelage. Deze mogelijkheid vervalt nu. De SARC vraagt om, zolang er geen geformaliseerd onderwijs in Vlaanderen bestaat, minimaal een tussenkomst te voorzien in het inschrijvingsgeld voor dergelijke buitenlandse opleidingen.

- Projectsubsidies zijn bij voorkeur toegankelijk voor alle actoren, voor zoverre de bedoelde projecten geen deel uitmaken van reeds gesubsidieerde activiteiten. Zo zou het bv. mogelijk moeten zijn voor een erkend jeugdatelier om projectsubsidies aan te vragen voor sociaal circus.

Namens de Algemene Raad,
Luk Verschuere, algemeen voorzitter
Gaëtan Poelman, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Herman Baeten, voorzitter
Jorijn Neyrinck, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris a.i.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

VOORONTWERP VAN DECREET
van 21 september 2018

Voorontwerp van decreet houdende een circusbeleid

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: Circusdecreet van (datum).

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° circuskunst: de kunstuiting waarbij hoofdzakelijk (lucht)acrobatie, evenwichtskunsten, objectmanipulatie, clownerie, goochelen, dressuur of circustheater wordt beoefend;
- 2° circuskunstproductie: een publiekgericht aanbod waarbij de beoefening van de circuskunst centraal staat;
- 3° circuskunstenaar: de beoefenaar van de circuskunsten;
- 4° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het circusbeleid;
- 5° circuswerkplaats: de organisatie die circuscreatie, circuspresentatie, circusontwikkeling en circusparticipatie als kerntaak heeft;
- 6° circusatelier: de organisatie die circuseducatie als kerntaak heeft;
- 7° deelnemersuren: de duur in uren aan circuseducatieve activiteiten, vermenigvuldigd met het aantal aanwezige deelnemers;
- 8° festival: de organisatie die circuspresentatie als kerntaak heeft;
- 9° beleidsperiode: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen;
- 10° projectsubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van specifieke kosten die voortvloeien uit een activiteit in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied

- Brussel-Hoofdstad. Die activiteit kan zowel qua opzet of doelstelling als in tijd worden afgebakend;
- 11° verordening (EU) nr. 651/2014: de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 12° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten die voortvloeien uit een structurele activiteit in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit vertoont een continu en permanent karakter;
- 13 beurs: een subsidie aan een circuskunstenaar om uitzonderlijke inspanningen op het gebied van de circuskunsten mogelijk te maken of om de circuskunstenaar mogelijkheden te bieden tot persoonlijk initiatief op het gebied van zijn professionele traject. .
- 14° beoordelingscommissie: een commissie als vermeld in artikel 10.

Art. 4. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het jaar in kwestie kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet. De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014, worden in acht genomen.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en organisatie

Afdeling 1. Doelstelling

Art. 5. Dit decreet heeft als doel om de circuskunsten in Vlaanderen te stimuleren, te ondersteunen en kansen op verdere ontwikkeling, ontplooiing en groei te bieden, waardoor de kwaliteit van circuskunst verhoogt en een groter en meer divers publiek wordt bereikt.

Art. 6. Dit decreet voorziet daartoe in de volgende instrumenten:

- 1° structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen;
- 2° structurele ondersteuning van circusateliers;
- 3° structurele ondersteuning van een circuscentrum;
- 4° projectsubsidies voor creaties;
- 5° projectsubsidies voor festivals;
- 6° ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars;
- 7° subsidies voor internationale reiskosten.

Art. 7. Alle steun die wordt toegekend op grond van dit decreet wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014.

Als de individuele aanmeldingsdrempels, vermeld in artikel 4 van de voormelde verordening, overschreden worden, wordt de voorgenomen steun voorafgaandelijk aangemeld bij de Europese Commissie.

De volgende voorwaarden, vermeld in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, worden daarbij steeds in acht genomen:

- 1° dossiers van subsidieontvangers tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt, zijn uitgesloten;

- 2° dossiers van subsidieontvangers die voldoen aan de definitie van onderneming in moeilijkheden, vermeld in artikel 2, 18, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zijn uitgesloten;
- 3° dossiers die bij toekenning van de subsidie tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zouden leiden, zijn uitgesloten;
- 4° bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken, die duidelijk gespecificeerd en actueel zijn;
- 5° als steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun;
- 6° steun die in meerdere delen wordt uitgekeerd, wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun. De in aanmerking komende kosten worden gediscoteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun.

De steunintensiteit per begunstigde is conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de voormelde verordening.

De verplichtingen voor de publicatie en de informatie, vermeld in artikel 9 van de voormelde verordening, worden nageleefd. Als een subsidieontvanger een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, gepubliceerd op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Afdeling 2. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Art. 8. De administratie onderzoekt of de subsidieaanvragen die worden ingediend met toepassing van artikel 11 tot en met 16, en artikel 19 en 20, voldoen aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het aanvraagdossier is tijdig ingediend;
- 2° het aanvraagdossier is volledig samengesteld uit de door de Vlaamse Regering bepaalde gegevens en documenten;
- 3° de subsidieaanvraag is ingediend door een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Subsidieaanvragen als vermeld in artikel 19, kunnen alleen door natuurlijke personen worden ingediend;
- 4° het aanvraagdossier is in het Nederlands opgesteld;
- 5° het aanvraagdossier voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde vormelijke voorwaarden;
- 6° de aanvrager past de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toe in de werking;
- 7° de aanvrager past de regelgeving over het welzijn van dieren in circussen toe.

Art. 9. De administratie beslist of voldaan is aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 8.

De administratie deelt haar beslissing over ontvankelijkheid digitaal mee aan de aanvrager.

Art. 10. §1. Met het oog op de advisering over de toekenning van subsidies aan de organisaties, vermeld in artikel 11, 12, 13 en 14, stelt de Vlaamse Regering een beoordelingscommissie samen met personen die over de nodige expertise in de circuskunsten beschikken.

De Vlaamse Regering benoemt de beoordelingscommissie voor een periode van vijf jaar. Een beoordelaar kan maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§2. De Vlaamse Regering richt per beoordelingsronde voor de organisatie, vermeld in artikel 15, een afzonderlijke beoordelingscommissie op om advies uit te brengen over de aanvraag. Een beoordelaar kan voor die commissie maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§3. Beoordelaars ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden en verplaatsingen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van die vergoeding en voorziet daarvoor, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissie kunnen worden vergoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissie, de onverenigbaarheden die van toepassing zijn op de beoordelaars en voor de werking van de commissie.

Het secretariaat van de beoordelingscommissies wordt verzorgd door de administratie.

§4. Elke aanvrager van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 11 en 12 wordt door de beoordelingscommissie gehoord over het ingediende aanvraagdossier, met als doel elementen van het aanvraagdossier te verduidelijken.

De beoordelingscommissie kan in haar advies rekening houden met de ingebrachte elementen uit de hoorzitting.

Hoofdstuk 3. Structurele ondersteuning

Afdeling 1. Subsidiëren van circuswerkplaatsen

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering kan circuswerkplaatsen subsidiëren.

Om een subsidie als circuswerkplaats te krijgen, dient de organisatie een aanvraag in die bestaat uit een beleidsplan voor vijf jaar. Het beleidsplan bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12 tot en met 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circuswerkplaatsen op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering, positionering en uitstraling van de aanvrager, zowel landelijk als internationaal;
- 2° de langetermijnvisie;

- 3° de wijze waarop de aanvrager zich richt naar zowel professionele als niet-professionele circuskunstenaars;
- 4° de artistieke kwaliteit;
- 5° de samenwerking en netwerking met het nationale en internationale circus- en kunstenveld;
- 6° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie.

§3. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 3.

Afdeling 2. Subsidiëren van circusateliërs

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering kan circusateliërs subsidiëren.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring als circusateliër, dient de organisatie een subsidieaanvraag in waarin ze aantoont dat ze in het jaar voorafgaand aan de aanvraag minimaal 10 000 deelnemersuren heeft gerealiseerd waarbij circuseducatie centraal staat. Daarnaast dient de organisatie een beleidsplan in waarin ze haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent.

Het beleidsplan, vermeld in het tweede lid, bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 13, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circusateliërs op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het circusateliër;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de kwaliteit van het educatief aanbod;
- 4° het bereik van een breed en divers publiek;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van het beleidsplan op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

§3. Circusateliërs komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van artikel 9 tot en met 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

§4. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 4.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals

Afdeling 1. Subsidiëren van creatie en spreiding van circuskunstproducties

Art. 13. De Vlaamse Regering kan de creatie van circuskunstproducties subsidiëren. Dezelfde productie kan in het kader van de toepassing van dit artikel maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor creatie en spreiding op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor de creatie van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van de organisatie binnen het circusveld;
- 2° de artistieke kwaliteit van de productie;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de vooruitzichten op spreiding van het ingediende project;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Afdeling 2. Subsidiëren van festivals

Art. 14. De Vlaamse Regering kan festivals subsidiëren waar de presentatie van circuskunstproducties centraal staat. Een organisatie kan voor een festival subsidies aanvragen voor maximaal drie opeenvolgende jaren. Na afloop van de subsidieperiode kan een nieuwe aanvraag worden ingediend.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor festivals op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor een festival, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het festival;
- 2° de artistieke kwaliteit van en de mate waarin de circuskunsten in het festivalprogramma zijn opgenomen;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;

- 4° de Vlaamse en internationale uitstraling van het festivalprogramma, onder meer door de aanwezigheid van in hoofdzaak Vlaamse en internationaal gereputeerde circuskunstproducties;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van financiering, timing, praktische organisatie, communicatie en promotie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Hoofdstuk 5. Subsidiëren van een Circuscentrum

Art. 15. De Vlaamse Regering kan een werkingssubsidie toekennen aan een organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector.

- 1° Een organisatie als vermeld in het eerste lid heeft de volgende kerntaken:
 - 1° praktijkondersteuning: de organisatie levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het professionele veld. De organisatie begeleidt individuen en organisaties bij de uitbouw van hun circuspraktijk;
 - 2° praktijkontwikkeling: de organisatie levert een bijdrage aan een continue ontwikkeling van het veld, op basis van evaluatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Op verzoek stelt de organisatie ook haar terreinkennis en specifieke expertise ter beschikking aan de administratie met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie. Zowel het opstellen van een onderzoeksagenda als het uitbesteden van het benodigde onderzoek wordt geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek, in samenspraak met de administratie;
 - 3° beeldvorming en promotie: de organisatie organiseert en coördineert sectorale activiteiten die de kennis over het veld bevorderen, die relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen en die de praktijkgemeenschap versterken en promoten, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
 - 4° platform: de organisatie functioneert als draaischijf tussen de verschillende actoren in de sector en faciliteert daarbinnen actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheid en samenwerking. De organisatie kan ook een rol opnemen met betrekking tot thematische en territoriale vraagstukken, maar in samenspraak met relevante thematische of territoriale expertisecentra.

De organisatie realiseert haar kerntaken binnen een netwerk van circuskunstorganisaties en in afstemming met andere relevante actoren in Vlaanderen en internationaal.

De Vlaamse Regering kan de kerntaken van de organisatie als vermeld in het eerste lid nader bepalen. De Vlaamse Regering kan daarbij nader bepalen wat een Afsprakenkader Onderzoek inhoudt, alsook zijn geldigheidsduur, de te bevatten elementen, hoe en met wie een Afsprakenkader Onderzoek wordt opgesteld, en wanneer en op welke wijze dat wordt bekendgemaakt.

Een benoeming tot lid van de raad van bestuur of algemene vergadering van de organisatie is onverenigbaar met:

- 1° een functie als personeelslid van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;

- 2° een functie als lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 3° een functie als personeelslid in dienst van de Vlaamse overheid, dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet;
- 4° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Art. 16. Een aanvraag van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 15, eerste lid, wordt ingediend voor de volledige beleidsperiode.

De volgende beoordelingscriteria zijn van toepassing voor de toekenning en de bepaling van het bedrag van de subsidie-enveloppe:

- 1° de kwaliteit van de aanwezige expertise;
- 2° de wijze waarop de doelstelling, vermeld in artikel 15, eerste lid, en de kerntaken, vermeld in artikel 15, tweede lid, worden opgenomen;
- 3° de mate waarin de werking inspeelt op de noden van de circuskunst, beheerders ervan of actoren in het circusveld;
- 4° de schaalgrootte en de landelijke reikwijdte van de werking;
- 5° de samenwerking en netwerking, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 6° de wijze waarop ondersteuning geboden wordt aan het doel, vermeld in artikel 5;
- 7° de mate waarin de noden van organisaties en stakeholders die tot de doelgroep van de dienstverlening horen, in kaart gebracht zijn via een sectorbrede bevraging, en beantwoord worden in de werking en in de beleidsnota van de organisatie;
- 8° de kwaliteit van het zakelijke beheer en de haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak van een subsidie-enveloppe wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de eigen ontvangsten uit de werking.

Art. 17. De Vlaamse Regering sluit met de organisatie een beheersovereenkomst.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid, heeft een duur van vijf werkjaren en gaat in op de start van een beleidsperiode zoals bepaald in artikel 3, 9°.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid bevat minstens bepalingen over:

- 1° de missie;
- 2° de invulling van de kerntaken;
- 3° de eventuele bijkomende opdrachten die de Vlaamse Regering geeft;
- 4° de samenwerking, naargelang de inhoudelijke noodzaak, met andere organisaties, binnen of buiten het werkveld van de circuskunsten;
- 5° de modaliteiten voor het gebruik van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, als dat van toepassing is;
- 6° de toegekende subsidie-enveloppe per werkjaar.

Art. 18. De Vlaamse Regering sluit een beheersovereenkomst als vermeld in artikel 17, voor de aanvang van een beleidsperiode.

Als de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst niet tijdig sluit, blijft de lopende beheersovereenkomst van kracht.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, en er geen lopende beheersovereenkomst is, is de subsidie-enveloppe van het Circuscentrum, bij gelijke werking en opdracht, gelijk aan de subsidie-enveloppe

die op basis van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de voorgaande beleidsperiode is toegekend..

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars

Art. 19. §1. De Vlaamse Regering kan ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars subsidiëren. Opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit komen niet in aanmerking voor subsidies voor ontwikkelingsgerichte beurzen op basis van dit artikel.

Een aanvraag van een ontwikkelingsgerichte beurs voor circuskunstenaars wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de ingediende motivatie;
- 2° het groeipotentieel van de circuskunstenaar;
- 3° de bijdrage aan de ontwikkeling van het traject van de circuskunstenaar.

§2. Een circuskunstenaar kan maximaal één beurs per jaar ontvangen. De tegemoetkoming bedraagt maximaal 80% van de verblijf- en studiekosten en van de internationale reiskosten.

§3. De ontwikkelingsgerichte beurs kan voor maximaal een jaar worden toegekend.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 7. Subsidies voor internationale reiskosten

Art. 20. De Vlaamse Regering kan de internationale reiskosten van circuskunstproducties subsidiëren. Alleen circuskunstproducties die deelnemen aan een buitenlands festival of evenement met internationale uitstraling, komen in aanmerking voor die subsidie.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12, 14 en 15, ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor internationale reiskosten op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor internationale reiskosten van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° het belang van deelname aan het buitenlands festival of evenement voor de aanvrager of de bijdrage die de deelname biedt aan de internationale uitstraling van de Vlaamse circuskunsten;
- 2° de internationale uitstraling van het buitenlands festival of evenement;
- 3° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie van de deelname.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 8. Toekenning, uitbetaling en toezicht

Art. 21. Vanaf het ogenblik dat hij een belofte van subsidiëring ontvangt, moet elke begunstigde het logo van de Vlaamse Gemeenschap opnemen op alle informatiedragers die betrekking hebben op initiatieven die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet.

Art. 22. §1. De projectsubsidies, vermeld in artikel 13, 14, 19 en 20, worden per jaar als volgt beschikbaar gesteld:

- 1° een voorschot van 80% van de subsidie wordt uitbetaald na de ondertekening van het besluit waarin de subsidie wordt toegekend;
- 2° het saldo van maximaal 20% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, nageleefd zijn en dat de subsidie is aangewend voor de doeleinden waarvoor ze is verleend. Dat blijkt uit het financieel en inhoudelijk verslag.

De organisatie stuurt voor elk jaar waarin de projectsubsidie wordt toegekend een financieel en inhoudelijk verslag naar de administratie.

Alleen kosten die gemaakt zijn in de looptijd van het project komen in aanmerking. Als de netto-kosten, dat zijn de aangetoonde kosten, verminderd met de inkomsten die voortvloeien uit de realisatie van het project of product, minder bedragen dan de ontvangsten subsidie, wordt het verschil teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de vorm, de termijnen en de wijze van indienen van het financieel en inhoudelijk verslag.

§2. De werkingssubsidies toegekend op basis van artikel 11, 12 en 15 worden elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 februari;
- 2° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal 10% wordt betaald in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en na nazicht van het jaarlijks in te dienen financiële verslag en werkingsverslag. Samen met het financiële verslag wordt bij de administratie een verslag ingediend van een bedrijfsrevisor die lid is van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren of van een externe accountant die geen andere opdrachten vervult voor de organisatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van indiening en de vormvereisten.

De subsidie bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

§3. De Vlaamse Regering kan jaarlijks de werkingssubsidies, vermeld in artikel 11, 12 en 15, binnen de perken van het krediet dat goedgekeurd is door het Vlaams Parlement, aanpassen aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Voor het gedeelte werkingskosten van de subsidie-enveloppe, vermeld in het eerste lid, wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75%, tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Art. 23. De subsidieaanvragen voor structurele werkingssubsidies als vermeld in artikel 11, 12 en 15, worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 mei van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het preadvies aan de organisatie in kwestie uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar en bezorgt uiterlijk op 1 september het definitieve advies aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van datzelfde jaar.

De subsidieaanvragen voor projectsubsidies als vermeld in artikel 13 en 14, worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 maart van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor de subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het advies uiterlijk op 1 mei van datzelfde jaar aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar.

Art. 24. §1. De organisaties, vermeld in artikel 11, 12 en 15 kunnen met subsidies die op basis van dit decreet zijn toegekend, een reserve aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

§2. De Vlaamse Regering kan nader bepalen op welke wijze en wanneer een aanvraagdossier wordt ingediend, en op welke wijze en wanneer beslissingen worden genomen en bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering kan de procedures voor de beoordeling van de dossiers nader bepalen.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor het toezicht op de subsidie en de monitoring en evaluatie van de gesubsidieerde organisaties.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 25. Het Circusdecreet van 21 november 2008, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt opgeheven.

Art. 26. De subsidies, vermeld in artikel 11, 12, 13, 14, 15, 19 en 20, worden voor het eerst verleend in het jaar 2021.

Werkingsubsidies kunnen maar om de vijf jaar worden aangevraagd. De aanvragen voor de eerste beleidsperiode worden ingediend uiterlijk op 1 mei 2020.

Art. 27. Meerjarige overeenkomsten met als einddatum 31 december 2019, afgesloten op basis van artikel 10 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, worden verlengd tot 31 december 2020.

Art. 28. De beheersovereenkomst met het Circuscentrum, afgesloten op basis van artikel 21 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, wordt verlengd tot 31 december 2020.

Art. 29. Vzw Cirkus in beweging, vzw Circusplaneet, vzw Zonder handen en vzw Circolito worden met ingang van 1 januari 2019 niet langer gesubsidieerd krachtens artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Aan volgende organisaties worden voor 2019 en 2020 telkens de volgende subsidiebedragen toegekend:

- 1° vzw Cirkus in beweging 128 943,77 EUR;
- 2° vzw Circusplaneet 131 006,53 EUR;
- 3° vzw Zonder handen 81 006,53 EUR;
- 4° vzw Circolito 81 006,53 EUR;
- 5° vzw Woesh 100 000 EUR.

Art. 30. Het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, blijft van toepassing voor het toezicht op de subsidies verleend op basis van het voormelde decreet.

Art. 31. Artikel 25 treedt in werking op 1 januari 2021.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 64.315/3
van 24 oktober 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
'houdende een circusbeleid'

Op 24 september 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende een circusbeleid’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 16 oktober 2018. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Peter SOURBRON en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 oktober 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt ertoe een nieuwe decretale regeling in te voeren waarbij wordt gestreefd naar een “geïntegreerd circusbeleid” gericht op de hedendaagse noden van deze sector. Het aan te nemen decreet komt in de plaats van het decreet van 21 november 2008 ‘betreffende de ondersteuning van de circuskunsten in Vlaanderen’, dat wordt opgeheven met ingang van 1 januari 2021 (artikelen 25 en 31 van het voorontwerp).

Het voorontwerp voorziet in de volgende instrumenten:

- structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen en circusateliers (hoofdstuk 3);
- projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals (hoofdstuk 4);
- het subsidiëren van een Circuscentrum (hoofdstuk 5);
- ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars (hoofdstuk 6);
- subsidies voor internationale reiskosten (hoofdstuk 7).

Verder bevat het voorontwerp algemene bepalingen (hoofdstuk 1), een omschrijving van de doelstelling van het aan te nemen decreet en de organisatie van de kwaliteitsbeoordeling van de subsidieaanvragen (hoofdstuk 2), de regeling van de toekenning en de uitbetaling van en het toezicht op de subsidies (hoofdstuk 8), en slotbepalingen (hoofdstuk 9).

BEVOEGDHEID VAN DE RAAD VAN STATE

3. In de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp wordt de beheersovereenkomst met het Circuscentrum, die werd gesloten op basis van artikel 21 van het decreet van 21 november 2008, verlengd tot 31 december 2020 en wordt aan een aantal met naam vermelde organisaties een subsidiebedrag toegekend.

Blijkens artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State zijn een aantal teksten uitgesloten van het raadplegingsvereiste van de afdeling Wetgeving. Het gaat onder meer om teksten die geen normatieve bepalingen bevatten in de materiële betekenis van het

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

woord, zoals bijvoorbeeld leningen en domeinverrichtingen. Dat is ook het geval voor de ontworpen bepalingen, die een louter individuele en geen normatieve draagwijdte hebben.

Gelet daarop is de Raad van State niet bevoegd om over de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp advies te geven.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. De ontworpen regeling heeft betrekking op culturele aangelegenheden die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 ‘waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt’.

Artikel 11 van die wet bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, bij decreet worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. Hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van dergelijke instellingen bij decreet moet worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van die instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de Vlaamse Regering bevoegdheden te delegeren eerder beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de Regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn.

Wat betreft de subsidies aan instellingen die geen werking hebben die is gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, wordt bij artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 enkel vereist dat de erkenning en de subsidiëring krachtens een decreet worden geregeld, zodat ter zake minder strenge vereisten gelden.

4.2. Het voorontwerp voorziet niet in een erkenning van de gesubsidieerde organisaties, maar regelt rechtstreeks de subsidiëring ervan. Dat ervoor wordt gekozen om de tussenstap van de erkenning niet op te nemen in de ontworpen regeling, is echter geen reden om aan te nemen dat artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 in voorkomend geval niet toepasselijk zou zijn, mede gelet op de doelstelling van deze wet, namelijk het voorkomen van discriminaties om ideologische en filosofische redenen, ter uitvoering van artikel 131 van de Grondwet.²

4.3. Artikel 15 van het voorontwerp voorziet in een werkingssubsidie voor een organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector, “Circuscentrum” genaamd. Een dergelijke organisatie kan worden beschouwd als een instelling die activiteiten uitoefent die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap in de zin van artikel 11 van de wet van 16 juli 1973.

² Adv.RvS 62.969/3 van 13 maart 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 15 juni 2018 ‘betreffende de bovenlokale cultuurwerking’, opmerking 3.2, *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1543/1.

Luidens artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 bepaalt het decreet, wanneer het gaat om “instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap”, dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig een subsidiëring van een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat.

Artikel 22, § 2, derde lid, van het voorontwerp herneemt die bepaling door te preciseren dat de werkingssubsidie toegekend aan, onder meer, het circuscentrum “bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten”. Uit de wijze waarop aan de subsidie vorm wordt gegeven moet evenwel blijken dat aan de vereisten van artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 is voldaan. Zo rijst de vraag hoe de werkingssubsidie van het Circuscentrum, die de vorm aanneemt van een subsidie-enveloppe voor de volledige beleidsperiode,³ betrekking kan hebben op de werkelijk gepresteerde activiteiten nu deze niet op voorhand gekend zijn. Indien het de bedoeling zou zijn dat bij de uitbetaling van de werkingssubsidies per jaar, en inzonderheid de uitbetaling van het saldo van maximaal 10% dat wordt betaald in het jaar dat volgt op het gesubsidieerd werkjaar, rekening wordt gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten,⁴ moet dat nader worden gepreciseerd.

4.4. In artikel 17 van het voorontwerp wordt bepaald dat de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met het Circuscentrum. De stellers van het voorontwerp dienen ervoor te waken dat via de beheersovereenkomst geen nieuwe subsidievoorwaarden worden ingevoerd. Indien dat toch de bedoeling zou zijn, dienen deze voorwaarden in het voorontwerp zelf te worden bepaald.⁵

Bovendien zal erop moeten worden toegezien dat binnen de grenzen wordt gebleven van de regels en de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen en die eraan in de weg staan dat een beheersovereenkomst meer inhoudt dan de praktische concretisering van bepalingen die door de daartoe bij of krachtens de Grondwet aangewezen organen tot stand zijn gebracht.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5.1. Uit artikel 8, 3°, van het voorontwerp vloeit voort dat, met uitzondering van de ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars, de subsidies waarin de ontworpen regeling voorziet moeten worden aangevraagd door een rechtspersoon met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied

³ Zie artikel 16, eerste lid, van het voorontwerp.

⁴ Artikel 22, § 2, eerste lid, 3°, van het voorontwerp. Naar luid van die bepaling wordt dat saldo uitbetaald “na nazicht van het jaarlijks in te dienen financiële verslag *en werkingsverslag*”.

⁵ Zie reeds adv.RvS 44.978/1/V van 2 september 2008 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 21 november 2008, opmerking 3.2.3, *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 1841/1.

Brussel-Hoofdstad. In de memorie van toelichting wordt ten aanzien van die tweede categorie verduidelijkt dat “een instelling die gevestigd is in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wegens haar activiteiten uitsluitend [zal] moeten behoren tot de Vlaamse Gemeenschap om voor subsidies in aanmerking te komen”.⁶

5.2. Uit de definitie van de begrippen “projectsubsidie” en “werkingssubsidie” in artikel 3, 10° en 12°, van het voorontwerp vloeit voort dat om in aanmerking te komen voor die subsidies, de rechtspersonen in kwestie activiteiten moeten hebben “in het Nederlandse taalgebied, of in het Nederlandse taalgebied *en* het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad”. Het woord “en” lijkt erop te wijzen dat een instelling die enkel activiteiten heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, niet in aanmerking komt voor een project- of werkingssubsidie. Ook de memorie van toelichting gaat in die richting. Bij de toelichting van het begrip werkingssubsidie staat er immers: “De structurele activiteiten moeten plaatsvinden in het Nederlandse taalgebied ofwel *zowel* in het Nederlandse taalgebied *als* in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad”.

5.3. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat een rechtspersoon met maatschappelijke zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die een instelling is die wegens haar activiteiten tot de Vlaamse Gemeenschap behoort, maar die enkel activiteiten heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, niet in aanmerking komt voor een project- of werkingssubsidie. Gevraagd hoe dat te verantwoorden valt in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Dat was niet de bedoeling. Het moet inderdaad mogelijk zijn dat een circusorganisatie of -project dat enkel actief is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking komt. We zullen dit dan ook corrigeren.”

De tekst van het voorontwerp moet bijgevolg worden aangepast.

Artikel 7

6. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat de steun zoals toegekend in het voorontwerp valt onder de doelstellingen en activiteiten zoals vermeld in artikel 53, lid 2, a) tot f), van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ en bijgevolg verenigbaar is met de interne markt en vrijgesteld is van aanmelding.

Er moet echter op worden gewezen dat de steun, om vrijgesteld te zijn van de aanmeldingsverplichting, niet enkel moet voldoen aan de sectorspecifieke voorschriften van artikel 53 maar ook aan de algemene voorwaarden van hoofdstuk I (“Gemeenschappelijke bepalingen”), zoals blijkt uit de artikelen 3 en 53, lid 1, van verordening (EU) nr. 651/2014.

⁶ De Raad van State heeft eerder al erkend dat niet uitdrukkelijk in het decreet in een “vereiste van Nederlandstaligheid” moet worden voorzien, maar dat bij gebrek aan een dergelijke precisering “het decreet bij de toepassing ervan door de rechtsonderhorigen en door de overheid grondwetsconform geïnterpreteerd [moet] worden”: adv.RvS 44.978/1/V van 2 september 2008, opmerking 2.4.

Dat lijkt ook de bedoeling te zijn van de stellers van het voorontwerp. In de toelichting bij artikel 7 wordt immers gesteld dat “[d]e instrumenten opgenomen in dit ontwerp van decreet (...) slechts een beroep [kunnen] doen op de vrijstelling van de Algemene Groepsvrijstellingverordening als alle voorwaarden van deze verordening worden opgenomen als subsidievoorwaarde”.

Dit kan duidelijker uit de tekst van het voorontwerp zelf blijken door de inleidende zin van artikel 7, derde lid, van het voorontwerp als volgt te redigeren:

“De instrumenten, vermeld in artikel 6, worden toegepast met inachtneming van de volgende voorwaarden, vermeld in verordening (EU) nr. 651/2014⁷.”

Voor de volledigheid kan nog een zesde lid aan artikel 7 van het voorontwerp worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar de verplichtingen inzake “verslaglegging” (artikel 11) en “monitoring” (artikel 12) van verordening (EU) nr. 651/2014.

Artikel 8

7.1. In artikel 8 van het voorontwerp worden een aantal ontvankelijkheidsvoorwaarden bepaald waaraan de subsidieaanvragen ingediend met toepassing van de artikelen 11 tot 16, 19 en 20 van het aan te nemen decreet moeten voldoen.

Sommige van die voorwaarden, en met name de punten 6 en 7, zijn niet te beschouwen als ontvankelijkheidsvoorwaarden, maar eerder als subsidievoorwaarden. Dit blijkt ook uit het volgende antwoord van de gemachtigde op de vraag of de punten 6 en 7 tevens voorwaarden zijn waarvan de verdere uitbetaling van de subsidie afhangt:

“Dit houdt in dat indien uit de feitelijke werking van de organisatie blijkt dat zij zich niet aan de in dit artikel genoemde regels houdt, dit een reden kan zijn tot niet toekennen van of stopzetting van de subsidiëring. Het is dus mogelijk dat dit ook in de loop van een project wordt gecontroleerd.”

De ontvankelijkheidsvoorwaarden moeten in de tekst van het voorontwerp duidelijker worden onderscheiden van de voorwaarden waaronder de subsidie wordt toegekend.

7.2. Een van die ontvankelijkheidsvoorwaarden bestaat eruit dat de aanvrager “de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens toe[past] in zijn werking” (artikel 8, 6°, van het voorontwerp).

In het licht van het rechtszekerheidsbeginsel is die ontvankelijkheidsvoorwaarde in haar algemeenheid te vaag. Er kan nog worden aangenomen dat de aanvrager verplicht wordt de rechten gewaarborgd door het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens in acht te nemen,

⁷ En niet “de Algemene Groepsvrijstellingsverordening”, zoals thans in het voorontwerp staat: zie immers de definitie in artikel 3, 11°, van het voorontwerp.

voor zover die horizontale werking hebben.⁸ Het is evenwel onduidelijk wat wordt bedoeld met “de principes en de regels van de democratie”,⁹ en nog minder hoe die principes en regels relevant zouden zijn in de werking van de subsidieaanvrager. Die vereiste moet dan ook worden weggelaten, of minstens op ernstige wijze worden verduidelijkt.

Artikel 10

8.1. Naar luid van artikel 10, § 4, van het voorontwerp wordt elke aanvrager van werkingssubsidies vermeld in de artikelen 11 en 12 gehoord door de beoordelingscommissie over het ingediende aanvraagdossier.

Gevraagd waarom deze hoorplicht niet geldt ten aanzien van de aanvragers van projectsubsidies vermeld in de artikelen 13 en 14 van het voorontwerp, en dit ofschoon uit artikel 10, § 1, van het voorontwerp blijkt dat de in artikel 10, § 4, van het voorontwerp vermelde beoordelingscommissie ook ten aanzien van die laatste categorie bevoegd is, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“De hoorzitting wordt verplicht toegepast voor wat betreft de structurele subsidies van de werkplaatsen en de circusateliers die de hele werking omvatten en telkens voor een periode van 5 jaar worden toegekend en ook slechts om de vijf jaar kunnen aangevraagd worden. De impact op de organisatie is veel groter. Het aantal mogelijke subsidieaanvragen is hier eerder beperkt, waardoor het ook mogelijk is voor wat betreft de werklust van de commissie om dit ook daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Projecten zijn daarentegen kleinschaliger, van een kleinere budgettaire omvang, en jaarlijks aan te vragen. Gelet op het mogelijk aantal dossiers leek het weinig opportuun om de verplichte hoorzitting ook voor de projectdossiers als een verplichting in te schrijven in het decreet.”

Die redenering gaat evenwel niet op voor de aanvraag voor de werkingssubsidie vermeld in artikel 15 van het voorontwerp. De beoordeling van die aanvraag wordt weliswaar aan een afzonderlijke beoordelingscommissie toevertrouwd,¹⁰ maar ook ten aanzien van die commissie wordt niet in een verplichting voorzien om de aanvrager van de werkingssubsidie te horen. Nochtans gaat het evenzeer over subsidies voor de volledige beleidsperiode,¹¹ zijnde vijf jaar,¹² die slechts eenmaal om de vijf jaar kunnen worden aangevraagd. Ofschoon het niet uit te sluiten valt dat meerdere aanvragen worden ingediend voor de werkingssubsidie vermeld in

⁸ Het Grondwettelijk Hof lijkt dienaangaande te hebben aangenomen dat het discriminatieverbod dat is gewaarborgd bij, onder meer, artikel 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, geldt in de verhoudingen tussen privépersonen: GwH 12 februari 2009, nr. 17/2009, B.14.4.

⁹ Gevraagd naar een concretisering van deze begrippen, antwoordt de gemachtigde dat “dit begrip (...) begrepen (dient) te worden in zijn gebruikelijke betekenis”, hetgeen niet echt een verduidelijking inhoudt.

¹⁰ Artikel 10, § 2, van het voorontwerp.

¹¹ Zie artikel 16, eerste lid, van het voorontwerp.

¹² Zie de definitie van het begrip “beleidsperiode” in artikel 3, 9°, van het voorontwerp.

artikel 15,¹³ is het weinig waarschijnlijk dat dit aantal van die aard zou zijn dat een verplichte hoorzitting de werklast van de beoordelingscommissie aanzienlijk zou verzwaren.

Indien geen andere verantwoording voorhanden is voor het verschil in behandeling dat hieruit voortvloeit tussen, enerzijds, de aanvragers van werkingssubsidies vermeld in de artikelen 11 en 12 van het voorontwerp en, anderzijds, de aanvragers van de werkingssubsidie vermeld in artikel 15 van het voorontwerp, moet de hoorplicht waarin artikel 10, § 4, van het voorontwerp voorziet, worden uitgebreid tot die laatste categorie van aanvragers.

8.2. Tevens rijst de vraag hoe de hoorzitting waarin artikel 10, § 4, van het voorontwerp voorziet, kan worden ingepast in de procedure bepaald in de artikelen 11, § 3, en 12, § 4, van het voorontwerp. In de memorie van toelichting wordt dienaangaande gesteld dat de hoorzitting “moet gebeuren vooraleer de beoordelingscommissie *haar advies* formuleert”. Uit de artikelen 11, § 3, en 12, § 4, van het voorontwerp vloeit evenwel voort dat de beoordelingscommissie in eerste instantie “een preadvies” formuleert, en vervolgens “een definitief advies”. Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“De hoorzitting is enkel van toepassing voor wat betreft het pre-advies. Eenmaal dit is uitgebracht kan de vereniging(...) enkel nog schriftelijk reageren op het uitgebrachte pre-advies.”

Dit moet minstens in de memorie van toelichting worden verduidelijkt.

Artikel 12

9.1. Uit artikel 12, § 1, tweede lid, van het voorontwerp vloeit voort dat circusateliers slechts in aanmerking komen voor subsidiëring indien ze aantonen dat ze minimaal 10 000 deelnemersuren hebben gerealiseerd in het jaar voorafgaand aan de aanvraag. De nota aan de leden van de Vlaamse Regering bevat ter zake de volgende verantwoording:

“De keuze om een ondergrens van 10.000 uren in te bouwen is gebaseerd op het feit dat we met dit decreet ateliers van een zeker schaalgrootte voor ogen hebben zodat ze met voldoende ondersteuning verder kunnen professionaliseren. Kleinschaliger initiatieven zullen ook beroep kunnen doen op subsidie zoals voorzien in het bovenlokaal cultuurdecreet, dat net voor dit soort organisaties de nodige mogelijkheden wil bieden voor ondersteuning van bijzonder bovenlokaal initiatief.”

Deze verantwoording moet in de memorie van toelichting worden opgenomen.

9.2. Naar luid van artikel 12, § 3, van het voorontwerp komen circusateliers niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van artikel 9 tot 11 van het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid’.

Gevraagd of die bepaling betrekking heeft op alle circusateliers, of enkel die ateliers die in aanmerking komen voor de structurele subsidie waarin artikel 12 van het

¹³ In welk geval de Vlaamse Regering evenwel slechts aan één organisatie de werkingssubsidie kan toekennen: zie opmerking 11.

voorontwerp voorziet, heeft de gemachtigde verklaard dat ze van toepassing is op alle circusateliërs.

Het lijkt redelijk verantwoord dat circusateliërs die in aanmerking komen voor de structurele subsidie waarin artikel 12 van het voorontwerp voorziet, worden uitgesloten van de subsidiëring op basis van de artikelen 9 tot 11 van het decreet van 20 januari 2012. Aldus wordt immers een dubbele subsidiëring van dezelfde activiteiten vermeden.

Het voorgaande gaat echter niet op voor circusateliërs die minder dan 10 000 deelnemersuren hebben gerealiseerd, en die derhalve niet in aanmerking komen voor de structurele subsidie vermeld in artikel 12 van het voorontwerp. Weliswaar valt uit het in opmerking 9.1 aangehaalde antwoord van de gemachtigde af te leiden dat ze in aanmerking zouden komen voor subsidiëring op basis van het decreet van 15 juni 2018 ‘betreffende de bovenlokale cultuurwerking’ (hierna het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018), maar die mogelijkheid lijkt beperkt te zijn tot projectsubsidies en zich niet uit te strekken tot de structurele ondersteuning waarin dat decreet voorziet.¹⁴ Bovendien wordt ten aanzien van andere verenigingen die in aanmerking komen voor subsidiëring op basis van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018 niet bepaald dat ze niet in aanmerking komen voor subsidiëring op basis van de artikelen 9 tot 11 van het decreet van 20 januari 2012. Bijgevolg kan de toepassing van artikel 12, § 3, van het voorontwerp op circusateliërs die niet in aanmerking komen voor de structurele subsidie waarin artikel 12, § 1, voorziet, enkel worden behouden indien het verschil in behandeling dat hierdoor ontstaat redelijk kan worden verantwoord.

Artikelen 13 en 20

10. Uit de artikelen 13, tweede lid, en 20, tweede lid, van het voorontwerp vloeit voort dat circusateliërs niet in aanmerking komen voor projectsubsidies voor de creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor internationale reiskosten.

Het valt evenwel niet uit te sluiten dat circusateliërs over een eigen productiegroep beschikken waarin jongeren worden klaargestoomd voor deelname aan een circusproductie, en die deelneemt aan een buitenlands evenement. Gevraagd hoe in het licht hiervan kan worden verantwoord dat zij niet in aanmerking komen voor de voormelde subsidies, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Het klopt dat circusateliërs ook producties kunnen maken en daar eventueel mee kunnen reizen. Deze keuzes én bijhorende kosten kunnen de circusateliërs en de – werkplaatsen voorzien in hun beleidsnota en structurele subsidievraag.”

Gelet hierop is het verschil in behandeling die de ontworpen regeling doet ontstaan, redelijk verantwoord.

¹⁴ Die structurele ondersteuning is immers voorbehouden tot het steunpunt (artikel 29 van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018) en tot intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (artikel 39 van het Bovenlokaal Cultuurdecreet).

Artikel 15

11. In artikel 15 van het voorontwerp wordt bepaald dat een werkingssubsidie kan worden toegekend aan “een” organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector. Hieruit kan worden afgeleid dat slechts één organisatie in aanmerking komt voor de werkingssubsidie waarin die bepaling voorziet.

Zoals de Raad van State al eerder heeft opgemerkt, wordt aldus een voorkeursbehandeling voor één organisatie in het leven geroepen.¹⁵ Het is immers mogelijk dat er andere organisaties zijn, met gelijkaardige doelstellingen, die zonder subsidie zullen moeten werken. Voor dat verschil in behandeling dient een in het licht van het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie aanvaardbare verantwoording te bestaan.

Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“We beogen vanuit de specifieke opdracht, namelijk de ondersteuning van de circussector, inderdaad één organisatie hiervoor te subsidiëren.

Elke organisatie, die denkt in aanmerking te komen aan de gestelde voorwaarden, kan hiervoor een aanvraag indienen.”

Zodoende wordt evenwel niet verklaard waarom, wanneer meerdere organisaties een aanvraag indienen, slechts een ervan de subsidie kan genieten. Er moet bijgevolg in een bijkomende verantwoording worden voorzien.

Bovendien moeten na het verstrijken van elke beleidsperiode eventuele andere kandidaat-organisaties de kans krijgen om mee te dingen naar de werkingssubsidie waarin artikel 15 van het voorontwerp voorziet. Zo mag artikel 18, derde lid, van het voorontwerp¹⁶ er niet toe leiden dat een organisatie die voor een bepaalde beleidsperiode de werkingssubsidie wordt toegewezen, bij gebrek aan een beheersovereenkomst na het verstrijken van die beleidsperiode de subsidie-enveloppe blijft ontvangen, zonder dat andere kandidaat-organisaties de kans hebben gekregen om overeenkomstig artikel 16 van het voorontwerp een aanvraag in te dienen.

Artikel 16

12. In artikel 16 van het voorontwerp worden ten aanzien van de aanvragen van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 15 van het aan te nemen decreet enkel de beoordelingscriteria vastgesteld.

In tegenstelling tot wat het geval is in de artikelen 11, § 3, en 12, § 4, van het voorontwerp voor de subsidies van circuswerkplaatsen en van circusateliers, wordt ten aanzien

¹⁵ Adv.RvS 44.978/1/V van 2 september 2008, opmerking 7.1.

¹⁶ Die bepaling luidt: “Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, en er geen lopende beheersovereenkomst is, is de subsidie-enveloppe van het Circuscentrum, bij gelijke werking en opdracht, gelijk aan de subsidie-enveloppe die op basis van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de voorgaande beleidsperiode is toegekend.”

van de subsidies van het Circuscentrum niet bepaald dat de administratie de aanvragen voorlegt aan de beoordelingscommissie, dat die commissie een preadvies formuleert, dat de organisatie daarop een reactie kan formuleren, en dat de commissie vervolgens een definitief advies formuleert op basis waarvan de administratie een ontwerp van beslissing formuleert. Nochtans lijkt uit artikel 23, eerste lid, van het voorontwerp, waar ook ten aanzien van de subsidies vermeld in artikel 15 van het aan te nemen decreet gewag wordt gemaakt van een preadvies en een definitief advies, voort te vloeien dat een gelijkaardige procedure van toepassing is. Indien dit de bedoeling is, moet dit uitdrukkelijk in het voorontwerp worden bepaald.¹⁷

Artikel 22

13. Naar luid van artikel 22, § 2, tweede lid, van het voorontwerp bepaalt de Vlaamse Regering de datum van indiening en de vormvereisten. Allicht wordt hiermee de datum bedoeld van indiening van de verslagen vermeld in artikel 22, § 2, eerste lid, 3°, van het voorontwerp.¹⁸ Dit moet worden verduidelijkt.

Artikel 24

14. In artikel 24, § 2, van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering onder meer gemachtigd om nader te bepalen *wanneer* een aanvraagdossier wordt ingediend.

De uiterste datum waarop subsidieaanvragen moeten worden ingediend, wordt wat de in artikelen 11 tot 15 van het voorontwerp vermelde subsidies betreft, evenwel geregeld in artikel 23 van het voorontwerp.¹⁹ De voormelde machtiging in artikel 24, § 2, van het voorontwerp kan derhalve enkel betrekking hebben op de subsidies vermeld in de artikelen 19 en 20 van het voorontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

¹⁷ Indien het de bedoeling zou zijn dit te regelen in een besluit van de Vlaamse Regering op grond van de machtiging waarin artikel 24, § 2, van het voorontwerp voorziet, rijst de vraag waarom die procedure voor de subsidies voor circuswerkplaatsen en voor circusateliers in het aan te nemen decreet zelf wordt geregeld, terwijl dit niet het geval zou zijn voor de subsidies voor het circuscentrum.

¹⁸ Het gaat alvast niet om de datum van indiening van de subsidieaanvragen, vermits die in artikel 23, eerste lid, van het voorontwerp worden geregeld.

¹⁹ Zie ook artikel 26, tweede lid, van het voorontwerp.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als het Circusdecreet van [...].

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° circuskunst: de kunstuiting waarbij hoofdzakelijk (lucht)acrobatie, evenwichtskunsten, objectmanipulatie, clownerie, goochelen, dressuur of circustheater wordt beoefend;
- 2° circuskunstproductie: een publiekgericht aanbod waarbij de beoefening van de circuskunst centraal staat;
- 3° circuskunstenaar: de beoefenaar van de circuskunsten;
- 4° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het circusbeleid;
- 5° circuswerkplaats: de organisatie die circuscreatie, circuspresentatie, circusontwikkeling en circusparticipatie als kerntaak heeft;
- 6° circusatelier: de organisatie die circuseducatie als kerntaak heeft;
- 7° deelnemersuren: de duur in uren aan circuseducatieve activiteiten, vermenigvuldigd met het aantal aanwezige deelnemers;
- 8° festival: de organisatie die circuspresentatie als kerntaak heeft;
- 9° beleidsperiode: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen;
- 10° projectsubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van specifieke kosten die voortvloeien uit een activiteit in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit kan zowel qua opzet of doelstelling als in tijd worden afgebakend;
- 11° verordening (EU) nr. 651/2014: de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 12° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten die voortvloeien uit een structurele activiteit in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit vertoont een continu en permanent karakter;
- 13 beurs: een subsidie aan een circuskunstenaar om uitzonderlijke inspanningen op het gebied van de circuskunsten mogelijk te maken of om de circuskunstenaar mogelijkheden te bieden tot persoonlijk initiatief op het gebied van zijn professionele traject;
- 14° beoordelingscommissie: een commissie als vermeld in artikel 10.

Art. 4. De kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt, bepalen het maximale bedrag dat in het jaar in kwestie kan worden aangewend voor de uit-

voering van dit decreet. De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014, worden in acht genomen.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en organisatie

Afdeling 1. Doelstelling

Art. 5. Dit decreet heeft als doel om de circuskunsten in Vlaanderen te stimuleren, te ondersteunen en kansen op verdere ontwikkeling, ontplooiing en groei te bieden, waardoor de kwaliteit van circuskunst verhoogt en een groter en meer divers publiek wordt bereikt.

Art. 6. Dit decreet voorziet daartoe in de volgende instrumenten:

- 1° structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen;
- 2° structurele ondersteuning van circusateliers;
- 3° structurele ondersteuning van een circuscentrum;
- 4° projectsubsidies voor creaties;
- 5° projectsubsidies voor festivals;
- 6° ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars;
- 7° subsidies voor internationale reiskosten.

Art. 7. Alle steun die wordt toegekend op grond van dit decreet, wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014.

Als de individuele aanmeldingsdrempels, vermeld in artikel 4 van de voormelde verordening, overschreden worden, wordt de voorgenomen steun voorafgaandelijk aangemeld bij de Europese Commissie.

De instrumenten, vermeld in artikel 6, worden toegepast met inachtneming van de volgende voorwaarden, vermeld in verordening (EU) nr. 651/2014:

- 1° dossiers van subsidieontvangers tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt, zijn uitgesloten;
- 2° dossiers van subsidieontvangers die voldoen aan de definitie van onderneming in moeilijkheden, vermeld in artikel 2, 18°, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zijn uitgesloten;
- 3° dossiers die bij toekenning van de subsidie tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening zouden leiden, zijn uitgesloten;
- 4° bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk gespecificeerd en actueel zijn;
- 5° als steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun;
- 6° steun die in meerdere delen wordt uitgekeerd, wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun. De in aanmerking komende kosten worden gediscoteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun.

De steunintensiteit per begunstigde is conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de voormelde verordening.

De verplichtingen voor de publicatie en de informatie, vermeld in artikel 9 van de voormelde verordening, worden nageleefd. Als een subsidieontvanger een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens,

vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, gepubliceerd op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van verordening (EU) nr. 651/2014 worden de verplichtingen inzake verslaglegging en monitoring nageleefd.

Afdeling 2. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Art. 8. §1. De administratie onderzoekt of de subsidieaanvragen die worden ingediend met toepassing van artikel 11 tot en met 16, en artikel 19 en 20, voldoen aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het aanvraagdossier is tijdig ingediend;
- 2° het aanvraagdossier is volledig samengesteld uit de door de Vlaamse Regering bepaalde gegevens en documenten;
- 3° de subsidieaanvraag is ingediend door een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Subsidieaanvragen als vermeld in artikel 19 kunnen alleen door natuurlijke personen worden ingediend;
- 4° het aanvraagdossier is in het Nederlands opgesteld;
- 5° het aanvraagdossier voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde formele voorwaarden.

§2. Om gesubsidieerd te worden en te blijven, dient de aanvrager het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en de regelgeving over het welzijn van dieren toe te passen in de werking.

Art. 9. De administratie beslist of voldaan is aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 8.

De administratie deelt haar beslissing over ontvankelijkheid digitaal mee aan de aanvrager.

Art. 10. §1. Met het oog op de advisering over de toekenning van subsidies aan de organisaties, vermeld in artikel 11 tot en met 14, stelt de Vlaamse Regering een beoordelingscommissie samen met personen die over de nodige expertise in de circuskunsten beschikken.

De Vlaamse Regering benoemt de beoordelingscommissie voor een periode van vijf jaar. Een beoordelaar kan maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§2. De Vlaamse Regering richt per beoordelingsronde voor de organisatie, vermeld in artikel 15, een afzonderlijke beoordelingscommissie op om advies uit te brengen over de aanvraag. Een beoordelaar kan voor die commissie maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§3. Beoordelaars ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden en verplaatsingen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van die vergoeding en voorziet daarvoor, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissies kunnen worden vergoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, de onverenigbaarheden die van toepassing zijn op de beoordelaars en voor de werking van de commissie.

Het secretariaat van de beoordelingscommissies wordt verzorgd door de administratie.

§4. Elke aanvrager van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 11 en 12 wordt door de beoordelingscommissie gehoord over het ingediende aanvraagdossier, met als doel elementen van het aanvraagdossier te verduidelijken.

De beoordelingscommissie kan in haar advies rekening houden met de ingebrachte elementen uit de hoorzitting.

Hoofdstuk 3. Structurele ondersteuning

Afdeling 1. Subsiëren van circuswerkplaatsen

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering kan circuswerkplaatsen subsidiëren.

Om een subsidie als circuswerkplaats te krijgen, dient de organisatie een aanvraag in die bestaat uit een beleidsplan voor vijf jaar. Het beleidsplan bestaat uit:
1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12 tot en met 15 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circuswerkplaatsen op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering, positionering en uitstraling van de aanvrager, zowel landelijk als internationaal;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de wijze waarop de aanvrager zich richt naar zowel professionele als niet-professionele circuskunstenaars;
- 4° de artistieke kwaliteit;
- 5° de samenwerking en netwerking met het nationale en internationale circus- en kunstenveld;
- 6° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie.

§3. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 3.

Afdeling 2. Subsiëren van circusateliers

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering kan circusateliers subsidiëren.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring als circusatelier, dient de organisatie een subsidieaanvraag in waarin ze aantoonst dat ze in het jaar voorafgaand aan de aanvraag minimaal 10.000 deelnemersuren heeft gerealiseerd waarbij circuseducatie centraal staat. Daarnaast dient de organisatie een beleidsplan in waarin ze haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent.

Het beleidsplan, vermeld in het tweede lid, bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 13, 14 en 15 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circusateliers op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het circusatelier;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de kwaliteit van het educatief aanbod;
- 4° het bereik van een breed en divers publiek;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van het beleidsplan op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

§3. Circusateliers komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van artikel 9 tot en met 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

§4. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie kan geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 4.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals

Afdeling 1. Subsidiëren van creatie en spreiding van circuskunstproducties

Art. 13. De Vlaamse Regering kan de creatie van circuskunstproducties subsidiëren. Dezelfde productie kan in het kader van de toepassing van dit artikel maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 14 en 15 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor creatie en spreiding op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor de creatie van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van de organisatie binnen het circusveld;
- 2° de artistieke kwaliteit van de productie;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de vooruitzichten op spreiding van het ingediende project;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Afdeling 2. Subsidiëren van festivals

Art. 14. De Vlaamse Regering kan festivals subsidiëren waar de presentatie van circuskunstproducties centraal staat. Een organisatie kan voor een festival subsidies aanvragen voor maximaal drie opeenvolgende jaren. Na afloop van de subsidieperiode kan een nieuwe aanvraag worden ingediend.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13 en 15 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor festivals op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor een festival, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het festival;
- 2° de artistieke kwaliteit van en de mate waarin de circuskunsten in het festivalprogramma zijn opgenomen;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de Vlaamse en internationale uitstraling van het festivalprogramma, onder meer door de aanwezigheid van in hoofdzaak Vlaamse en internationaal gereputeerde circuskunstproducties;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van financiering, timing, praktische organisatie, communicatie en promotie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Hoofdstuk 5. Subsidiëren van een Circuscentrum

Art. 15. De Vlaamse Regering kan een werkingssubsidie toekennen aan een organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector.

Een organisatie als vermeld in het eerste lid heeft de volgende kerntaken:

- 1° praktijkondersteuning: de organisatie levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het professionele veld. De organisatie begeleidt individuen en organisaties bij de uitbouw van hun circuspraktijk;
- 2° praktijkontwikkeling: de organisatie levert een bijdrage aan een continue ontwikkeling van het veld, op basis van evaluatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Op verzoek stelt de organisatie ook haar terreinkennis en specifieke expertise ter beschikking aan de administratie met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie. Zowel het opstellen van een onderzoeksagenda als het uitbesteden van het benodigde onderzoek wordt geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek, in samenspraak met de administratie;
- 3° beeldvorming en promotie: de organisatie organiseert en coördineert sectorale activiteiten die de kennis over het veld bevorderen, die relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen en die de praktijkgemeenschap versterken en promoten, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 4° platform: de organisatie functioneert als draaischijf tussen de verschillende actoren in de sector en faciliteert daarbinnen actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheid en samenwerking. De organisatie kan ook een rol opnemen met betrekking tot thematische en territoriale vraagstukken, maar in samenspraak met relevante thematische of territoriale expertisecentra.

De organisatie realiseert haar kerntaken binnen een netwerk van circusorganisaties en in afstemming met andere relevante actoren in Vlaanderen en internationaal.

De Vlaamse Regering kan de kerntaken van de organisatie als vermeld in het eerste lid nader bepalen. De Vlaamse Regering kan daarbij nader bepalen wat een Afsprakenkader Onderzoek inhoudt, alsook zijn geldigheidsduur, de te bevatten elementen, hoe en met wie een Afsprakenkader Onderzoek wordt opgesteld en wanneer en op welke wijze dat wordt bekendgemaakt.

Een benoeming tot lid van de raad van bestuur of algemene vergadering van de organisatie is onverenigbaar met:

- 1° een functie als personeelslid van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 2° een functie als lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 3° een functie als personeelslid in dienst van de Vlaamse overheid, dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet;
- 4° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Art. 16. Een aanvraag van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 15, eerste lid, wordt ingediend voor de volledige beleidsperiode.

De volgende beoordelingscriteria zijn van toepassing voor de toekenning en de bepaling van het bedrag van de subsidie-enveloppe:

- 1° de kwaliteit van de aanwezige expertise;
- 2° de wijze waarop de doelstelling, vermeld in artikel 15, eerste lid, en de kerntaken, vermeld in artikel 15, tweede lid, worden opgenomen;
- 3° de mate waarin de werking inspeelt op de noden van de circuskunst, beheerders ervan of actoren in het circusveld;
- 4° de schaalgrootte en de landelijke reikwijdte van de werking;
- 5° de samenwerking en netwerking, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 6° de wijze waarop ondersteuning geboden wordt aan het doel, vermeld in artikel 5;
- 7° de mate waarin de noden van organisaties en stakeholders die tot de doelgroep van de dienstverlening horen, in kaart gebracht zijn via een sectorbrede bevraging, en beantwoord worden in de werking en in de beleidsnota van de organisatie;
- 8° de kwaliteit van het zakelijke beheer en de haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak van een subsidie-enveloppe wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de eigen ontvangsten uit de werking.

Art. 17. De Vlaamse Regering sluit met de organisatie een beheersovereenkomst.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid heeft een duur van vijf werkjaren en gaat in bij de start van een beleidsperiode zoals bepaald in artikel 3, 9°.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid bevat minstens bepalingen over:

- 1° de missie;
- 2° de invulling van de kerntaken;
- 3° de eventuele bijkomende opdrachten die de Vlaamse Regering geeft;
- 4° de samenwerking, naargelang de inhoudelijke noodzaak, met andere organisaties, binnen of buiten het werkveld van de circuskunsten;

- 5° de modaliteiten voor het gebruik van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, als dat van toepassing is;
- 6° de toegekende subsidie-enveloppe per werkjaar.

Art. 18. De Vlaamse Regering sluit een beheersovereenkomst als vermeld in artikel 17 voor de aanvang van een beleidsperiode.

Als de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst niet tijdig sluit, blijft de lopende beheersovereenkomst van kracht.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, en er geen lopende beheersovereenkomst is, is de subsidie-enveloppe van het Circuscentrum, bij gelijke werking en opdracht, gelijk aan de subsidie-enveloppe die op basis van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de voorgaande beleidsperiode is toegekend.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars

Art. 19. §1. De Vlaamse Regering kan ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars subsidiëren. Opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit komen niet in aanmerking voor subsidies voor ontwikkelingsgerichte beurzen op basis van dit artikel.

Een aanvraag van een ontwikkelingsgerichte beurs voor circuskunstenaars wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de ingediende motivatie;
- 2° het groeipotentieel van de circuskunstenaar;
- 3° de bijdrage aan de ontwikkeling van het traject van de circuskunstenaar.

§2. Een circuskunstenaar kan maximaal één beurs per jaar ontvangen.

De tegemoetkoming bedraagt maximaal 80% van de verblijf- en studiekosten en van de internationale reiskosten.

§3. De ontwikkelingsgerichte beurs kan voor maximaal een jaar worden toegekend.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 7. Subsidies voor internationale reiskosten

Art. 20. De Vlaamse Regering kan de internationale reiskosten van circuskunstproducties subsidiëren. Alleen circuskunstproducties die deelnemen aan een buitenlands festival of evenement met internationale uitstraling komen in aanmerking voor die subsidie.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12, 14 en 15 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor internationale reiskosten op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor internationale reiskosten van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° het belang van deelname aan het buitenlands festival of evenement voor de aanvrager of de bijdrage die de deelname biedt aan de internationale uitstraling van de Vlaamse circuskunsten;
- 2° de internationale uitstraling van het buitenlands festival of evenement;
- 3° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie van de deelname.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 8. Toekenning, uitbetaling en toezicht

Art. 21. Vanaf het ogenblik dat hij een belofte van subsidiëring ontvangt, moet elke begunstigde het logo van de Vlaamse Gemeenschap opnemen op alle informatiedragers die betrekking hebben op initiatieven die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet.

Art. 22. §1. De projectsubsidies, vermeld in artikel 13, 14, 19 en 20, worden per jaar als volgt beschikbaar gesteld:

- 1° een voorschot van 80% van de subsidie wordt uitbetaald na de ondertekening van het besluit waarin de subsidie wordt toegekend;
- 2° het saldo van maximaal 20% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, nageleefd zijn en dat de subsidie is aangewend voor de doeleinden waarvoor ze is verleend. Dat blijkt uit het financieel en inhoudelijk verslag.

De organisatie stuurt voor elk jaar waarin de projectsubsidie wordt toegekend een financieel en inhoudelijk verslag naar de administratie.

Alleen kosten die gemaakt zijn in de looptijd van het project komen in aanmerking. Als de nettokosten, dat zijn de aangetoonde kosten, verminderd met de inkomsten die voortvloeien uit de realisatie van het project of product, minder bedragen dan de ontvangen subsidie, wordt het verschil teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de vorm, de termijnen en de wijze van indienen van het financieel en inhoudelijk verslag.

§2. De werkingssubsidies, toegekend op basis van artikel 11, 12 en 15, worden elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 februari;
- 2° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal 10% wordt betaald in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en na nazicht van het jaarlijks in te dienen financiële verslag en werkingsverslag. Samen met het financiële verslag wordt bij de administratie een verslag ingediend van een bedrijfsrevisor die lid is van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren of van een externe accountant die geen andere opdrachten vervult voor de organisatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van indiening van de verslagen, vermeld in het eerste lid, 3°.

De subsidie bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden en de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

§3. De Vlaamse Regering kan jaarlijks de werkingssubsidies, vermeld in artikel 11, 12 en 15, binnen de perken van het krediet dat goedgekeurd is door het Vlaams Parlement, aanpassen aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Voor het gedeelte werkingkosten van de subsidie-enveloppe, vermeld in het eerste lid, wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75%, tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Art. 23. De subsidieaanvragen voor structurele werkingssubsidies als vermeld in artikel 11, 12 en 15 worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 mei van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het preadvies voor zover van toepassing aan de organisatie in kwestie uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar en bezorgt uiterlijk op 1 september het definitieve advies aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van datzelfde jaar.

De subsidieaanvragen voor projectsubsidies als vermeld in artikel 13 en 14 worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 maart van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor de subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het advies uiterlijk op 1 mei van datzelfde jaar aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar.

Art. 24. §1. De organisaties, vermeld in artikel 11, 12 en 15, kunnen met subsidies die op basis van dit decreet zijn toegekend, een reserve aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

§2. De Vlaamse Regering kan voor de subsidies, vermeld in artikel 19 en 20, nader bepalen op welke wijze en wanneer een aanvraagdossier wordt ingediend, en op welke wijze en wanneer beslissingen worden genomen en bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering kan de procedures voor de beoordeling van de dossiers nader bepalen.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor het toezicht op de subsidie en de monitoring en evaluatie van de gesubsidieerde organisaties.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 25. Het Circusdecreet van 21 november 2008, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt opgeheven.

Art. 26. De subsidies, vermeld in artikel 11 tot en met 15, 19 en 20, worden voor het eerst verleend in het jaar 2021.

Werkingsubsidies kunnen maar om de vijf jaar worden aangevraagd. De aanvragen voor de eerste beleidsperiode worden ingediend uiterlijk op 1 mei 2020.

Art. 27. Meerjarige overeenkomsten met als einddatum 31 december 2019, afgesloten op basis van artikel 10 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, worden verlengd tot 31 december 2020.

Art. 28. De beheersovereenkomst met het Circuscentrum, afgesloten op basis van artikel 21 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, wordt verlengd tot 31 december 2020.

Art. 29. Vzw Cirkus in Beweging, vzw Circusplaneet, vzw Circus Zonder Handen en vzw Circolito worden met ingang van 1 januari 2019 niet langer gesubsidieerd krachtens artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Aan volgende organisaties worden voor 2019 en 2020 telkens de volgende subsidiebedragen toegekend:

- 1° vzw Cirkus in Beweging 128.943,77 euro;
- 2° vzw Circusplaneet 131.006,53 euro;
- 3° vzw Circus Zonder Handen 81.006,53 euro;
- 4° vzw Circolito 81.006,53 euro;
- 5° vzw Woesh 100.000 euro.

Art. 30. Het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, blijft van toepassing voor het toezicht op de subsidies, verleend op basis van het voormelde decreet.

Art. 31. Artikel 25 treedt in werking op 1 januari 2021.

Brussel, 9 november 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

BIJLAGE BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING:
Jongeren- en kindeffectenrapport (JoKER)

Joker

Ontwerp van decreet houdende een circusbeleid

1 Titel

Ontwerp van decreet houdende een circusbeleid

2 Samenvatting

Na tien jaar kan worden vastgesteld dat de huidige regelgeving te beperkte ontwikkelings- en profileringskansen en onvoldoende stimulansen tot professionalisering biedt. Het ontwerp van decreet focust inhoudelijk op de structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen, circusateliers en een Circuscentrum, op projectmatige ondersteuning voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en festivals, op de mogelijkheden voor individuele ontwikkeling van circuskunstenaars via beurzen en ten slotte op internationale mogelijkheden tot het spreiden van circuskunstproducties.

Het ontwerp van decreet houdende een circusbeleid, zorgt in eerste instantie voor een vereenvoudiging van de bestaande regels bijvoorbeeld door het samenvoegen van een aantal artikels, voor afstemming tussen de verschillende subsidiehoofdstukken en voor de invoering van enkele nieuwe concepten. Zo wordt de structurele subsidiëring van circusateliers en circuswerkplaatsen mogelijk.

Overzicht wijzigingen

Huidig Decreet	Nieuw decreet
1-jarige projectondersteuning voor creatie	1 tot max. 3-jarige projectondersteuning voor creatie en spreiding
Nomadische tournees: ondersteuning voor tournee in Vlaanderen	<i>Geïntegreerd in de projectondersteuning voor creatie en spreiding</i>
Festivals met in hoofdzaak "circusproducties" Maximum voor 5 jaar	Festivals met in hoofdzaak "circusproducties" Maximum voor 3 jaar
Internationale spreiding van een	Subsidies voor internationale reiskosten

circusproductie	blijven behouden voor creatieprojecten
Beurzen voor internationale bijscholingen of voortgezette opleidingen (maximaal 10 artiesten per jaar)	Subsidiëren van ontwikkelingsgerichte beurzen voor circuskunstenaren. Dit kunnen zowel 'nationale' dan wel 'internationale' bijscholingen of opleidingen zijn.
subsiëring van opleidingen tot docent in de circuskunsten	<i>Geïntegreerd in de ontwikkelingsgerichte beurzen</i>
Ondersteuning van een Circuscentrum Subsiëring voor 5 jaar	Ondersteuning van een Circuscentrum Subsiëring voor 5 jaar Opdrachten afgestemd met opdrachten bovenbouworganisaties in de kunstensector
Promotie van circuskunsten	Deze subsidielijijn werd geschrapt
	Nieuw: Subsiëring van circusateliers. Subsidiering voor 5 jaar obv basisnorm en beleidsnota
	Nieuw: Subsiëring van circuswerkplaatsen Subsiëring voor 5 jaar obv beleidsnota

Inzake dit ontwerp van decreet is een Joker enkel van toepassing op artikel 11, namelijk de subsiëring van de circusateliers, waar kinderen en jongeren tot de belangrijkste doelgroep van de activiteiten behoren. Uiteraard zullen kinderen en jongeren mogelijk gevat worden als publiek van een voorstelling, of sommige jongeren die zelf (semi) professioneel als circusartiest aan de slag gaan als indiener van een subsidieaanvraag. Dit geeft echter geen aanleiding tot een specifieke impactmeting.

Hoewel niet uitsluitend, toch richten circusateliers zich bij uitstek tot kinderen en jongeren voor wat hun werking betreft. Binnen het circusdecreet zelf wordt momenteel geen enkel van deze ateliers gesubsidieerd. Vier ateliers ontvangen vandaag een subsidie binnen het decreet houdende een vernieuwd jeugd en kinderrechtenbeleid. Daarnaast wordt een atelier facultatief gesubsidieerd (ex provinciale middelen). Daarnaast ontvangen de meeste circusateliers een kleine toelage vanwege het Vlaams Circuscentrum. Deze wordt gebaseerd op het aantal gerealiseerde uren.

De invoering van deze subsiëring betekent de mogelijkheid om deze ateliers in de toekomst structureel te kunnen subsidiëren vanuit dit decreet.

Daarbij zijn er geen negatieve effecten voor kinderen en jongeren.

3 Beleidsdoelstelling

Het samenbrengen van de subsidiëring van de circusateliers op een enkele plaats, zorgt voor meer transparantie ten aanzien van deze ateliers. Momenteel is er een groot verschil in de ondersteuning van deze ateliers gaande van een symbolische steun op basis van het aantal uren door het Vlaams Circuscentrum, tot de structurele ondersteuning van vier ateliers als cultuureducatieve vereniging in het decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid.

4 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Het verderzetten van de bestaande situatie wordt om volgende redenen niet weerhouden:

- Kiezen voor de nuloptie betekent dat circusateliers niet worden gesubsidieerd in het circusdecreet. De ateliers zelf kozen er duidelijk voor om een plaats te krijgen binnen het circusdecreet en dus niet gesubsidieerd te worden als jeugd- of sportvereniging.
- Het verderzetten van een situatie waarbij de ateliers via diverse kanalen worden gesubsidieerd, betekent het in stand houden van een weinig transparantie situatie. Het betekent ook een gebrek aan samenhang tussen de circusateliers.
- Voor de circusateliers die worden gesubsidieerd in het kader van het decreet vernieuwd jeugd en kinderrechtenbeleid is het onzeker of ze ook in de toekomst aan de wijzigende regelgeving van dat decreet kunnen blijven voldoen. Immers tegen 2021 moeten al deze verenigingen aan de nieuwe basisnormen voldoen die onder meer een provinciale spreiding van de deelnemersuren vereisen. Gelet op het gegeven dat de circusateliers een eerder lokale en bovenlokale werking hebben is dit een moeilijke opdracht voor deze ateliers. Zij vrezen dan ook voor hun verdere subsidiëring binnen het decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregelen) – gekozen optie

Toevoegen van een subsidiemogelijkheid voor circusateliers in het ontwerp van decreet.

De invoering van een structurele subsidiëring van de circusateliers binnen het ontwerp van decreet biedt de mogelijkheid om in de toekomst meer circusateliers op een

structurele manier te kunnen ondersteunen en op die manier ook tot te laten dat meer kinderen en jongeren kunnen deelnemen aan hun werking.

Als we kijken naar het bereik dan zien we dat alle circusateliers samen vandaag zo'n 6 500 cursisten bereiken op jaarbasis. Indien we enkel kijken naar de circusateliers die potentieel in aanmerking komen voor subsidiëring dan bereiken zij 5 600 cursisten (jonger dan 30 jaar). Zij bereiken met andere woorden de meerderheid van de cursisten. Het decreet houdt dan ook een ruimere subsidiemogelijkheid in ten aanzien van deze circusateliers. Bovendien is het mogelijk dat enkele van de bestaande ateliers een fusie aangaan met het oog op een eventuele structurele subsidiëring in de toekomst. Voldoen aan de basisnorm houdt geen automatische subsidiëring in aangezien de verenigingen daarnaast een beleidsnota zullen moeten indienen. Deze beleidsnota wordt beoordeeld door een commissie op basis waarvan de minister een beslissing neemt. Verenigingen krijgen echter ruim de tijd om zich aan te passen aan het nieuwe decreet en de subsidievoorwaarden die daarin zijn opgenomen.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Er werd m.b.t. deze ateliers geen derde optie overwogen. Waar in de aanloop van de wijziging van het circusdecreet een mogelijke inkanteling in het kunstendecreet werd afgetoetst zou dit voor de circusateliers op de nuloptie neerkomen, namelijk geen subsidiëring.

5 Analyse van de effecten

Doelgroepen

- circusateliers en hun werknemers
- deelnemers aan de circusateliers en hun ouders

In deze Joker wordt in het bijzonder gefocust op de doelgroep kinderen en jongeren die deelnemen aan de circusateliers

Nuloptie

Effectbeschrijving

Er wordt niet gekozen voor de nuloptie, dat zou betekenen dat binnen dit decreet geen enkel atelier een structurele subsidie ontvangt. Ook de subsidiëring binnen het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid is voor de circusateliers onzeker, gelet op de wijzigende regelgeving. Aangezien voornamelijk kinderen en jongeren tot de doelgroep

van de ateliers behoren zou dit op termijn kunnen betekenen dat er minder ateliers zijn of dat ze minder toegankelijk worden (hogere inschrijvingsgelden).

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregelen) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Voor de ateliers:

- Verdere groei en uitbreiding van de circusateliers wordt mogelijk gemaakt.
- De circusateliers in het decreet opnemen zorgt er voor dat de behandeling van de dossiers op een transparantere manier kan gebeuren dan dit vandaag het geval is.
- Ateliers zullen een basisnorm moeten indienen samen met een beleidsnota. Ze krijgen tijd tot 2020 om zich de nieuwe regelgeving eigen te maken. Gelet op de gewijzigde opdracht van het Circuscentrum, kunnen zij een rol opnemen inzake de begeleiding van de ateliers

Voor kinderen en jongeren

- Er kunnen meer kinderen en jongeren deelnemen aan de ateliers wanneer deze meer financiële armslag hebben.

Voor de Vlaamse Overheid

- Gelet op het gegeven dat deze verenigingen vandaag niet worden gesubsidieerd binnen het circusdecreet worden meer dossiers verwacht. Anderzijds worden een aantal van deze verenigingen al elders binnen de afdeling gesubsidieerd (decreet jeugd- en kinderrechten beleid, participatiedecreet, facultatieve subsidies...) er vindt dus eerder een verschuiving plaats van de werklast dan wel een verhoging van de werklast.

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregelen)

Effectbeschrijving

Niet van toepassing

6 Vergelijking van de opties

De vergelijking die kan gemaakt worden, is enkel tussen de nuloptie en de gekozen optie 2. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat er voordelen bijkomen voor kinderen en jongeren.

Verder zijn er aan de gekozen opties geen negatieve effecten te noteren.

7 Uitvoering

Na goedkeuring van het decreet worden uitvoeringsbesluiten opgemaakt.

Er wordt over de wijzigingen gecommuniceerd via de nieuwsbrief

Er worden informatiesessies georganiseerd voor de sector.

Het Circuscentrum wordt geïnformeerd en kan de sector terzake inhoudelijk begeleiden!

8 Administratieve lasten

Een meting van de administratieve lasten kan momenteel nog niet opgemaakt worden. De concrete procedures die de administratieve last bepalen worden verder uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten.

- Vermindering van de administratieve last zal hier alleszins in meegenomen worden als aandachtspunt.
- Tenslotte zal er bij de uitvoering ook nog gewerkt worden aan een verdere digitalisering van de processen wat zal uitmonden in een digitale dossierbehandeling (cf. doelstelling Radicaal Digitaal 2020).

9 Handhaving

De wijzigingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in de handhaving van de regelgeving. Subsidies specifiek voor circusateliers, worden toegekend nadat is nagaan of ze een minimaal aantal deelnemers uren realiseren en op basis van hun beleidsnota. De subsidies worden afgerekend na controle van de jaarlijkse werkings- en financiële verslagen.

Organisatie toezicht:

- De afdeling subsidiëren en erkennen (departement CJM) staat in voor de controle op de aanwending van de subsidies en de evaluatie van de gesubsidieerde projecten of organisaties.
- de personeelsleden die verantwoordelijk zullen zijn voor het toezicht binnen de afdeling, situeren zich binnen het team sociaal-cultureel werk en jeugdwerk
- Er is geen significante impact naar werklast inzake toezicht (procedures zijn nader te bepalen in het uitvoeringsbesluit)

10 Evaluatie

Er is momenteel geen evaluatie voorzien voor het decreet.

11 Consultatie

Externe consultatie

Overlegmomenten wijziging circusdecreet:

- Op 22 september 2015 vond een stakeholdersmeeting voor de Vlaamse circusateliërs plaats. Deze meeting werd georganiseerd door het Circuscentrum.
- Op 16 oktober 2015 en 18 februari 2016 vonden er denkdagen plaats met Circuscentrum, commissie en administratie.
- Op 1 februari 2016 was er overleg tussen administratie en de adviescommissie inzake de wijziging van het decreet.
- In totaal waren er 5 overlegmomenten tussen het Circuscentrum en de administratie namelijk op 17 december 2015, 4 mei, 2 juni, 18 augustus en 11 oktober 2016.
- Tenslotte vond er op 1 februari 2018 een afsluitend sectormoment plaats waarop de krijtlijnen van de wijzigingen werden voorgesteld aan de brede circussector, waarna de aanwezigen werden uitgenodigd om in discussie te gaan over een aantal van de voorliggende pistes.

12 Contactinformatie

Jan Denolf - Afdelingshoofd
Jan.denolf@cjsm.vlaanderen.be

Hilde Van Dyck - Adviseur
Hilde.vandyck@cjsm.vlaanderen.be

Departement cultuur, jeugd en media
Afdeling erkennen en subsidiëren
Arenbergstraat 9
1000 Brussel